

bb.28. 78 hektárnyi erdő égett le komárom határában

vid/tr/p hc

1973.március .25.

a szombati nagyon forgalmas nap után vasárnap sem pihentek a komárom-megyei tűzoltók. déltől kezdve szinte a megye minden tűzoltó egysége munkában volt. a késő esti órákig 11 riasztást kaptak. tíz esetben avartűzet kellett csak oltaniok, de komárom és ács között egy nagy erdőtűzhöz vonultak ki. ide a komáromi állami tűzoltókon kívül a szőnyi és a tatabányai állami tűzoltókat, a bábolnai, az ács-községi és az ácsi cukorgyári önkénteseket is riasztották, sőt még győrből is kaptak segítséget. komárom koppán-monostori kerületének és ács községnek a lakói közül is sokan, összesen csaknem 300-an fáradoztak a tűz eloltásán. nehezítette munkájukat, hogy nagy volt a szél. csaknem négy órai megfeszített munkával eloltották a 178 hektárnyi területen égő avart. ebből 78 hektáron azonban erdő volt, és csaknem teljesen leégett. szerencsére személyi sérülés nem történt. a kár jelentős. ennek megállapítására, valamint a tűz okának kiderítésére a vizsgálat folyik.

az esti órákban még más megyéknek is segítséget nyújtottak a komárom-megyeiek. a tatabányai tűzoltók egy fejér-megyei, az esztergomiak pedig egy pest-megyei tűz oltásában vettek részt./mti/

-.-

20.10/p

Fi 20'20

-14-

v é g e

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztőségért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ű l d i h i r e k

1973. március 26.

bb 1. dr. szekér gyula beszéde

sl/um la

1973. március 26.

az alábbiakban a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk dr. szekér gyula nehézipari miniszternek, az mszmp központi bizottsága tagjának beszédét, amely az ipar államosításának 25. évfordulója alkalmából rendezendő ünnepi nagygyűlésen, március 26-án délután hangzik el. a beszéd feloldásig e m b a r g ó s !

x x x

kedves elvtársak!

az új, kizsákmányolásmentes társadalom építésének kiemelkedő állomásához érkeztünk 25 évvel ezelőtt: államosítottuk a száznál több munkást foglalkoztató üzemeket.

a munkásosztály forradalmi politikai harcainak, a munkáspártok lankadatlan erőfeszítéseinek eredményeként történelmi jelentőségű győzelem született, amely szétzúzta a nagytőke hatalmának valamennyi fellegvárát.

a kizsákmányoló tulajdonának kisajátításával, a munkásosztály jogos eszközeit vette a saját kezébe, hogy „közbirtokolt jussát”, immár az egész dolgozó nép érdekében és javára hasznosítsa.

/folyt.köv./

- 1 -

NA

bb 1. /dr. szekér gyula ...1.folyt./um

negyedszázaddal ezelőtt éppen ezen a helyen, ebben a teremben hozták nyilvánosságra a nagy eseményt. a „szabad nép”, így tudósított róla:

1948. március 25-én délután többszáz ünneplőbe öltözött munkás sietett tanácskozássra a vasas székházba.

a megbeszélés célját csak az előadótól tudták meg, aki közölte: „azért hívtuk össze ezt a mai értekezletet, hogy rendkívüli nagyjelentőségű kormányintézkedésről tájékoztassuk önöket. sokszor vetették fel a dolgozók az elmúlt években, hogy amikor dolgoznak, vajjon maguknak építenek-e? mi mindig azt mondtuk, építsetek, mert magatoknak építtek. a két munkáspárt egyesülése lehetővé tette ennek megvalósítását. a mai minisztertanácson elhatározták mindazon üzemeknek az államosítását, amelyek 100 munkásnál többet foglalkoztatnak ...

egy pillanatra néma csend üli meg a termet. aztán a meglepetéstől felocsudott emberek felugrálják helyükről, kalapjukat lengetik, éltetik a kormányt. hirtelen csend lesz, mindenki az internacionálét énekli ..., így szól a korabeli tudósítás. ma sem lehet megindultság nélkül hallgatni.

a mai ünnepélyes megemlékezésen tisztelettel hajtjuk meg az elismerés zászlaját mindazok előtt, akik részt vettek a munkásosztály e dicső tetteinek kivívásában.

x x x

nagyon mélyről indultunk. az új élet hatalmas szenvedések és megrázkódtatások közepette született. a háboruban elvesztettük nemzeti vagyonunknak közel 40 százalékát.

némák és termelésre képtelenek voltak a gyárak. a mezőgazdaságon belül a háború legjobban az állattenyésztést sújtotta. hazánk felszabadulása és a gyárak államosítása között mindössze három év telt el. de micsoda három év volt ez! politikai küzdelmekben, nagy osztályösszeecsapásokban bővelkedő, amelynek során visszaszorítottuk a reakciót, létrehoztuk az új, demokratikus rend alapjait, megvalósítottuk a földreformot, a nagybankokat állami ellenőrzés alá helyeztük, bevezettük a 8 órás munkanapot, az évi fizetett szabadságot. tulszás nélkül mondhatjuk: a régi világot a sarkából kidöntő események időszaka volt az életünkben.

/folyt.köv./

- 2 -

MA

bb 1. /dr. szekér gyula ... 2.folyt./um

a földreform során 5,6 millió katasztrális holdat osztottunk ki a mezőgazdasági munkások, cselédek, törpe- és kisbirtokosok között. a parasztság megkapta jogos jussát, a földet. a föld végre azé lett, aki megműveli. ezzel végérvényesen eldőlt az évezredekperi

nagy nehézségek közepette a romos és nyersanyaghiánnyal küzdő üzemekben is megkezdődött a termelés és megindult a közlekedés. a munkások - ki öntudattól, ki életösztöntől vezetett - nagy nélkülözések közepette, hozzáfogtak az új élet építéséhez. 1946. január 1-vel állami ellenőrzés alá vettük a szénbányákat.

a dolgozókra súlyos csapásként nehezedő infláció felszámolására 1946. augusztus elsejével megvalósítottuk a stabilizációt, megszületett az új pénz, a forint.

kezdetét vette a nagytőke szerepének korlátozása. 1946. végén állami kezelésbe vettük az öt legnagyobb nehézipari vállalatot. megalakult a nehézipari központ, amely fontos szerepet játszott az állami kezelésbe vett nagyüzemek irányításában, az államosítás előkészítésében, majd az új ipari vezetők kinevelésében.

1947. augusztus elsejével beindult a hároméves terv, ugyanezen év őszén államosítottuk a nagybankokat, ami számos ipari és közlekedési vállalatot kisebb-nagyobb részben és közvetett módon állami tulajdonba juttatott.

1948. márciusában a népi demokratikus hatalom újabb, most már döntő csapást mért a nagytőke gazdasági hadállásaira, amikor közvetlenül és teljesen államosította a száz munkásnál többet foglalkoztató vállalatokat. az államosítás mintegy 600 vállalatot érintett, amelyek 160 ezer dolgozót foglalkoztattak. ezzel a gyáriparban dolgozók több mint 80 százaléka állami irányítás alatt álló üzemekben dolgozott.

a népi demokratikus hatalom a bankok és vállalataik és a gyárak forradalmi kisajátításával proletár diktatúrává fejlődött.

az államosítással a népgazdaság szocialista szektora az iparban tulsulyra jutott, felölelte a bányaiipar csaknem egészét, a gyáripar négyötödrészét és az egész nagyüzemi közlekedést. az ipar államosítása megteremtette a feltételeket az állami kül- és belkereskedelem megszervezéséhez.

/folyt.köv./

- 3 -

MA

bb 1. /dr. szekér gyula ... 3. folyt./um

kedves elvtársak!

a felidézett történelmi események mozgatóereje a forradalmi munkásosztály volt, a fő szervezője és irányítója pedig a magyar kommunista párt. a kommunista párt forradalmi politikája és a két munkáspárt összefogása tette képessé a munkásosztályt arra, hogy a többi dolgozó osztály és réteg demokratikus pártjaival együttműködve békés uton vigye diadalra hazánkban a szocialista forradalmat.

a forradalmi harcokban megedződött és kipróbált munkások jártak az élen az államosításban is. ma is tanulságos, ahogyan ezt a nagy munkát előkészítették és végrehajtották. a legteljesebb mértékű titoktartást érvényesítették az előkészítésben és fegyelmet a végrehajtásban.

az államosítást követően hatalmas lendületet vett a munkakétség, kibontakozott és tömegessé vált a munkaverseny, amelyekben résztvett az üzemeknek majd minden dolgozója. soha eddig nem látott termelési eredmények születtek: a munka trónfoglalása volt ez: robotból „becsület és dicsőség dolgává”, vált! a dolgozók végre megízlelhetők - a költő szavaival szólva - a „munka öröme”,.

kedves elvtársak!

iparunk a II. világháború előtt a fejlett tőkésországokhoz mérten, köztük a kisebb államokhoz képest is eléggé elmaradott, dekoncentrált, aránytalan szerkezetű volt.

az ipar részesedése a nemzeti jövedelemből 35 százalékot tett ki, ugyanakkor, amikor nyugat-európában 50-60 százalékot is elért, a balkáni országokban pedig a miénknél kisebb, 20-25 százalékos volt. ekkoriban az ipar az összes aktív keresőknek mintegy 20 százalékát foglalkoztatta.

1938-ban a gyárban dolgozott mintegy 400 ezer fő, akik több mint 4 ezer ipartelegen végezték munkájukat.

ebben az időszakban a magyar iparnak csak egy része kapcsolódott be a nemzetközi munkamegosztásba. gyárban előállított termékeknek átlagosan mintegy 9 százalékát exportálták.

/folyt.köv./

NA

4 -

bb 1. /dr. szekér gyula ... 4.folyt./um

az ország ujjáépítését a felszabadulás után mélypontról kezdtük. a veszteségek következtében a gyárak kapacitásának körülbelül fele megsemmisült. különösen nagymértékű volt az alapvető fontosságú gépipar termelőképességének csökkenése.

az ujjáépítés gyorsütemű volt. 1945-ben és 1946-ban a fő feladat az volt, hogy a háború okozta hatalmas károkat mielőbb helyreállítsuk, a termelő munka lehetőségeit megteremtsük, a termelő folyamatokat beindítsuk. mégis a magyar ipar termelése 1946-ban mintegy 40 százalékkal volt kevesebb, mint a háború előtti utolsó békeévben. a munka termelékenysége ekkor még az 1938-as színvonalnak csak közel kétharmadát érte el.

a helyreállítás időszakában erőforrások hiányában sajnos nem is kísérlelhetjük meg a lerombolt vagy elszállított berendezések technikailag magasabb szintű helyreállítását. az ujjáépíté célja a korábban működő berendezések ismételt, néhol nagyobb kapacitású visszaállítására volt. a helyreállításban mulhatatlan érdemei vannak a szovjetunió sokirányú segítségének, egyebek között az ipar nyersanyagellátásában. a bankok és az ipar államosításával megnyílt az út a szocialista tervegazdálkodás számára, hozzáláthattunk hazánk szocialista iparosításához.

kedves elvtársak!

e rövid ünnepi megemlékezésben nem lehetséges az államosítás óta eltelt negyedszázad iparosításának teljes körű ismertetése, az iparfejlesztésnek az eredmények és hiányosságok elemzésén alapuló mélyreható értékelése, munkásosztályunk, parasztságunk, alkotó értelmiségünk nagyszerű teljesítményeinek maradéktalan bemutatása.

de lehet és érdemes is röviden áttekinteni azt a hatalmas fejlődést, amelyet - távolról sem akadálytalanul és zökkenőmentesen - elértünk e negyedszázad alatt.

a fejlődés buktatói és az 50-es évek első felének gazdaságpolitikai hibái nem homályosíthatják el a történelmi jelentőségű eredményeket, amelyek méltán lehetünk büszkékre. ezt a jogos büszkeséget éreln kell tartani és átplántálnunk az ifjúságba.

/folyt.köv./

- 5 -

NA

bb 1. / dr. szekér gyula ... 5.folyt./um

a munkásosztály nagy költője, józsef attila, az elnyomás éveiben az eljövendő szocializmust vágyva így írt:

„jőjj el szabadság,, te szűlj nekem rendet!,, váci mihály pedig, aki már e szabad kor dalnokak volt, így szötte tovább e gondolatot: „szabadság,, tégy gazdaggá minket!,,

s ha anyagi javakban igazán gazdagok még nem is vagyunk, - e negyed században minőségileg fordult az ország, a nép sorsa. magyarország a 3 millió koldus országból, elmaradott agrár-ipári országból a közepes fejlettségű országok sorába zárkozott fel - ami nagy történelmi fejlődés kifejezője.

az ipar a népgazdaság vezető ágazata lett.ma az ipar és az építőipar adja a nemzeti jövedelem 55 százalékát. munkásosztályunk létszáma két- és félszeresére nőtt.az ipar foglalkoztatja az aktív keresők több mint egyharmadát. jelenleg egy millióval több ember dolgozik az iparban, mint 1948-ban.

az ipar bruttó termelése 1948 óta kilencszeresére növekedett. ma 40 nap alatt termel iparunk annyit, mint amennyi egy esztendő produktuma volt 1948-ban az államosítás évében.

a munka termelékenysége számottevően nőtt. az 50-es években a többtermelés fele, a 60-as években kétharmada, az utóbbi években pedig háromnegyed része, sőt a legutóbbi években majdnem teljes egésze a munka termelékenységéből származik.

az ipar fejlesztését jelentős beruházásokkal alapoztuk meg. az elmúlt negyedszázadban átlagosan az összberuházásoknak mintegy 40 százalékát fordítottuk az ipar fejlesztésére. korszerű nagyüzemek egész sora épült fel, mint a dunai vasmű, a tiszai, a gagarin, a dunai hőerőművek, a borsodi, a tiszai vegyi kombinát, a dunai kőolajipari vállalat, a székesfehérvári könnyűipar, a gépipar, a könnyűipar, az építőanyagipar más vállalatai.

25 év alatt mintegy 50 millió m³ ipari épületet építettünk. térfogatuk akkora, hogy együttesen az ország legnagyobb épületének, a parlamentnek 110-szeresét teszik ki.

/folyt.köv./

MF

- 6 -

bb 1. /dr. szekér gyula 6.folyt./um

megváltozott az ország gazdaságföldrajzi térképe. a felszabadulás előtt az ipar túlnyomórészt budapesten, valamint a magyar középhegység mentén helyezkedett el. ma jelentős ipar van az ország minden megyéjében, minden számottevő településen. 1948-ban az állami ipar létszámának a fele dolgozott a fővároson kívüli üzemekben, ma viszont már kétharmada.

jelentősen átalakult az ipar szerkezete. az iparon belül a modern ipar két vezető ágazata a gépipar és a vegyipar fejlődött leggyorsabban. a gépipar termelése 12-szeresére, a vegyiparé 26-szorosára nőtt.

a gépipar és a vegyipar együttes termelése az államosítás évében az ipari termelés 30 százalékát sem érte el, ma megközelíti a 40 százalékot. a gépipar adja a hazai ipari termelés közel egyharmadát. és ezzel az eredménnyel az ipari termelés vezető ágazata. a közlekedési eszközök gyártása, a műszer, a hirtás- és vácuumtechnikai ipar pedig a gépipari termelésnek majdnem a felét teszi ki.

a gépipar termelésének 30 százalékát exportálja, ami a népgazdaság összes exportjának mintegy 40 százalékát teszi ki.

acélgyártásunk több mint négyszeresére nőtt.

az elmúlt negyed században a legnagyobb ütemben a vegyipar fejlődött. először a legégetőbb igényt, a mezőgazdaság műtrágya ellátását kellett megoldanunk. a vegyipari beruházásoknak egyharmadát erre a célra fordítottuk. műtrágyatermelésünk tulajdonképpen a felszabadulás után jött létre, s ma kereskedelmi súlyban kifejezve megközelíti a 2 millió tonnát.

teljesen új, a felszabadulás után létrehozott korszerű iparág a műanyagipar, amelynek termelése 1972-ben meghaladta a 100 ezer tonnát. ez azonban még mindig kevés, a hazai szükségletnek kétharmad részét sem fedezi.

vegyszálgártásban is vannak eredményeink, ezek azonban még csak kezdeti eredményeknek tekinthetők. könnyűiparunk rohamosan növekvő vegyszálszükségletének egyelőre csak 20 százalékát tudjuk hazai termelésből ellátni.

/folyt.köv./

MF

- 7 -

bb 1. /dr. szekér gyula ... 7. folyt./um

kiemelkedő eredményeket ért el gyógyszeriparunk. a termelés mennyisége tekintetében a 12-14-ik a világon. gyógyszeriparunk nemcsak a hazai igényeket tudja kielégíteni; termelésének háromnegyed részét exportálja. az exportban 7-8-ik és az egy főre eső gyógyszer-exportban a harmadik helyen vagyunk a világ országai között.

figyelemre méltó eredményeket értünk el az alumíniumiparban. a magyar-szovjet timföld-alumínium egyezmény lehetővé tette a bauxit-gazdagságunk és a viszonylagos energiaszegénységünk közötti ellentmondás felszámolását. bauxittermelésünk a harmadik Európában. a szocialista gazdasági együttműködés révén jelentősen emelkedett alumínium fogyasztásunk: 11 kg/fő évente, ami megegyezik a gazdaságilag fejlett országok hasonló adataival.

villamosenergiafogyasztásunk nőtt és 1972-ben elérte a 20.5 milliárd kwó-t. jelenleg budapest több mint kétszerannyi villamosenergiát fogyaszt, mint az egész ország az államosítás évében.

az államosítás után rendkívül nagy feladat hárult szénbányászatainkra. minden áron el kellett látni szénrel a gyorsan fejlődő ipart. széntermelésünk a háború előtti maximális termelés háromszorosára nőtt. energiaszerkezetünknek a kor követelményeihez igazodó korszerűsítése nem feleltetheti velünk a szénecaták hőseinek, bányászainknak nősi helytállását. szénbányászataink nagy változáson ment keresztül. az utóbbi, nem egészen egy évtized alatt tudatos energetikai fejlesztéssel eljutottunk oda, hogy számos korszerűtlen akna termelését szüntethetjük meg. széntermelésünknek közel negyedrészét ma korszerű külfejtésből termeljük.

iparfejlesztésünk nagyszerű eredménye energiaszerkezetünk korszerűsítése. az olaj és a földgáz felhasználásának részaránya energia mérlegünkben ez évben meghaladja az 50 százalékot, ami nemzetközi összehasonlításban is figyelemreméltó. kőolaj és a földgáz szállítására 3000 km nagyteljesítményű vezetékét építettünk meg az utóbbi 15 évben. a kőolaj- és földgáz térhódítása a szovjetunió segítségével, a „barátság”, kőolajvezetékén keresztül megvalósuló kőolajszállításnak és a 60-as években feltárt alföldi szénhidrogén-előfordulások kiaknázásának köszönhető.

/folyt.köv./

- 8 -

NA

bb 1. /dr. szekér gyula 8.folyt./um

a népszerű propán-butángáznak 1,4 millió fogyasztója van. 1,8 millió tölteőolajjal működő olajkályha van a lakosság birtokában, ami a fűtést lényegesen könnyebbé, egyszerűbbé, tisztábbá teszi; a háztartások 60 százalékában használnak ma palackos, vagy vezetékes gázt főzésre. s hogy mi könnyebbséget jelent ez a főzésben, az életvitelben, azt a háziasszonyok százezrei tudják a legjobban.

nagy hagyományokkal rendelkező könnyűiparunk az ipar termelésének kb. 1/6-t adja, ugyanakkor az ipari munkásság 30 százalékát foglalkoztatja. legnagyobb mértékben textilruházati iparunk fejlődött, termelése az 1949 évinek mintegy 14-szeresére nőtt. korszerűsödő textiliparunkra jellemző a vegyiszálak fokozódó felhasználása. a hazai textiliákban ma már 42 százalék a vegyiszálak részese. az államosítás óta alakult ki a korábbi manufaktúrális és kisiparból a nagyüzemi konfekció-, butor- és cipőipar.

mezőgazdasági adottságainknak megfelelően fejlődött élelmiszeriparunk. különösen tartósító iparunk termelése emelkedett. termelése az 1949 évi hússzorosára nőtt. gyümölcs és fűzelékkonzerveink, dohányiparunk termékei számos országban ismertek és kedvelt fogyasztási cikkek.

a korszerű ipari módszerekkel dolgozó építőipar az államosítás után másfél évtizeddel épült csak ki, a szocialista termelési viszonyok talaján. a beruházási építkezések révén jelentős befolyást gyakorol az egyes népgazdasági ágak fejlődésére, a szociális, kommunális ellátás színvonalára. a lakásépítéssel, a kulturális és egészségügyi létesítmények, valamint a közlekedés és kereskedelmi hálózat fejlesztésére szolgáló építmények megvalósításával fontos szerepet tölt be az életszínvonal alakulásában. az építő munkások a népgazdaság majdnem minden jelentős fejlesztési programjában döntő szerepet vállaltak és kiemelkedő eredményeket értek el. a jelenlegi ipari munkásoknak nem kis része az építőiparból került a telepített iparba. az építőipar részben az ipari munkássá válás iskolája is volt az elmúlt évtizedekben.

az építési munkák volumene 1972-re az 1950 évinek ötszörösére nőtt. az építés eredményeként alakulnak, formálódnak településeink, nagy léptekkel haladunk az urbanizáció útján. az építők kezemunkájával jött létre az elmúlt negyed század alatt 1.3 millió lakás. az időközi szanálásokat leszámítva ez azt jelenti, hogy több mint 3 millió ember, minden harmadik család új lakásba költözött.

/folyt.köv./

- 9 -

NA

bb 1. /dr. szekér gyula 9.folyt./um

nagyot fejlődött a lakások felszereltsége is, az 1949 előtt épített lakásoknak kétharmada volt egyszobás, a lakásállománynak mintegy fele volt villannyal és 1/5-e vízvezetékekkel ellátva, az 1972-ben épített lakásoknak viszont 9/10-e két, vagy többszobás és ezek villannyal teljesen, vízvezetékekkel 4/5 részben vannak ellátva.

a háztartási lakásépítés széles körű elterjedésével ma már nemzetközi összehasonlításban is figyelemre méltóan, az épülő lakások közel egyharmada gyárilag készített, a helyszínen összeszerelhető elemekből készül.

kedves elvtársak!

a modern tudomány vívmányait hasznosító ipar az alapja a mezőgazdaság korszerűsítésének, a népélet növelésének, az életkörülmények javításának. fejlett ipar nélkül nem fejleszthető gyorsútemben a népgazdaság, az ipar fejlettsége meghatározza más ágazatok, a mezőgazdaság, a külkereskedelem és más területek fejlesztésének ütemét és mértékét, döntően befolyásolja a dolgozók életkörülményeinek, életszínvonalának alakulását, természetesen a többi ágazatok tevékenysége is befolyásolja az ipart, visszahat annak fejlődésére.

ez a kölcsönhatás megnyilvánul a népgazdaság majdnem minden ágazatában, az ipar látja el a mezőgazdaságot gépekkel, energiával és vegyi anyagokkal, ma kb. 50 hektárra jut egy traktoregység, míg a 30-as években 800 hektárra jutott egy traktor.

a faluvillamosítás befejezésével létrejöttek a feltételei annak, hogy a mezőgazdaságban különböző villamosgépeket használjanak a termelésben, a terméseredményeket növeli a műtrágya és növényvédőszer fokozott felhasználása, ma 220 kg műtrágyát használunk fel hektáronként, ami megközelíti a gazdaságilag fejlett országok műtrágya felhasználását, a mezőgazdaság növénytermesztési hozamainak megkészszerzésében jelentős szerepet játszott a mezőgazdaság - jelentősen javuló - műtrágya- és növényvédőszer ellátása, szocialista mezőgazdasági üzemünk a korszerű agrokultúra és a műtrágyázás révén ma fele akkora területen termelik meg a 25 évvel ezelőtti gabona és kukoricatermést.

az elmúlt 25 év alatt végbement fejlődést segítette az ipari és külkereskedelmi szerkezet kölcsönös átalakulása, az átalakulásra jellemző, hogy az 1945. előtti Magyarország túlnyomórészt agrártermékekkel jelentkezett a világpiacon, e termékek adták a kivitel közel 60 százalékát, ma a kivitel több mint 4/5-ét ipari termékek képezik, elsősorban a gépek és berendezések kivitele emelkedett, iparunk termékei a világ minden részébe, több mint száz országba eljutnak ma már.

/folyt.köv./

NA

- 10 -

bb 1. /dr. szekér gyula ... 10.folyt./um

külkereskedelmi forgalmunk a termelést megelőző ütemben fejlődött és 13-szorosa az 1938 évinek, az export aránya a nemzeti jövedelemben közel áll a 40 százalékhoz, a 100 forint nemzeti jövedelemre jutó export érték az államosítások óta megkétszereződött.

növekvő szerepe van az importnak az ipar nyersanyagellátásában és fejlesztésében, az ipar műszaki színvonalának növelésére behozatalunk 30 százalékát gépek és korszerű berendezések képezik.

az ipar az alapja a közlekedés, az ut, a víz, a csatorna, a villamosenergiahálózat, a szociális és kulturális létesítmények, más szóval az infrastruktúra bővítésének is, 1948-ban a települések 40 százaléka volt csak villamosítva, míg 1963-ban az utolsónak villamosított községben is kigyulladt a villany, a vízvezetékálózat 3000 km-ről a hétszeresére, 21 ezer km-re nőtt, a háztartások 1/3-a jut ma már vízvezetékes vízhez, a portmentes utak hossza 14-szeresére, 2000-ről 28000 km-re nőtt, elértük, hogy néhány település kivételével az ország majdnem mindegyik községét bekapcsoljuk a rendszeres autóbuszforgalomba.

a kórházi ágyak száma közel kétszeresére nőtt és megvalósítottuk a lakosság ingyenes orvosi ellátását.

az elmúlt 25 évben 90 000 óvodai és bölcsődei férőhelyet létesítettünk, ami azt jelenti, hogy a megfelelő korosztályú gyerekek 60 százalékát tudjuk ma azokban elhelyezni.

kedves elvtársak!

az államosítás óta eltelt negyed század alatt óriási fejlődött munkásosztályunk szakmai, társadalmi műveltsége és politikai öntudata, munkásosztályunk nemcsak a nagy politikai csaták megvívására, a tőke kisajátítására volt képes, hanem arra is, hogy valóra váltsa a „tied az ország, magadnak építed, jelszót.

mennyire tévedtek a korabeli kételkedők és hitetlenkedők - némely hazai „mindent jobban tudó, polgár és jónéhány külföldi kommentátor - amikor nagy hanggal azt híresztelték, hogy az államosítás csődhöz vezet, mert tőkésnek nélkül a munkások nem tudják vezetni a gyárakat, igen sokan azon a véleményen voltak, hogy a munkások nem értenek a gazdasági vezetéshez, nem tudnak rendet tartani a gyárakban.

/folyt.köv./

NA

- 11 -

bb 1. /dr. szekér gyula ... 11.folyt./um

munkásosztályunk a termelés gyorsütemű növelésével, népgazdasági terveink sikeres teljesítésével és munkaversennyel válaszolt. a munka frontján új munkástehetségek ezrei és tízezrei tűntek fel, akik az államapparátusban, a hadseregben vagy éppen a diplomáciai szolgálatban öregbítették munkásosztályunk hírnevét.

korunk nagyszerű munkaverseny mozgalma, a munka kollektív jellegének legjobban megfelelő szocialista brigádmozgalom. ez a nagyszerű munka-verseny -mozgalom munkásosztályunk százazreit ragadta magával.

a társadalom új tulajdonviszonyai, új erkölcsi törvényei valóra váltották a dolgozók ősi sóvárgását, amelyet a költő így fejelelt meg:

„a munka ne legyen robot csak,
de himnusza a dolgozóknak !,,

jelentősen nőtt munkásosztályunk szakmai műveltsége. 25 évvel ezelőtt egyharmada, ma kb. fele rendelkezik szakképesítéssel. eredményeink lehetővé tették, hogy a heti munkaidőt 48 órától 44-re csökkentjük, a rendszeres évi fizetett szabadság átlagosan 16 munkanap. ma már minden családban van rádió és három családból kettőben televízió.

kedves elvtársak!

most, amikor meghajtjuk az elismerés és a tisztelet zászlaját az előttünk járók előtt, vessünk rövid pillantást a ránk váró hatalmas feladatokra is. az államosítás kiharcolása, sikeres végrehajtása, az ország iparosítása munkásosztályunk, dolgozó népünk nagy történelmi tette.

a mi generációnknak adatott meg az a nehéz, de nagyszerű feladat, hogy szocialista iparunkat továbbfejlesszük, korszerűsítsük, szerkezetét javítsuk, hogy iparunk újabb magasabb fokra léphessen.

a szocialista iparosításban elért eredményekre támaszkodva a hiányosságokból okulva és azokat kiküszöbölve, folytatni kell a hazai adottságoknak legjobban megfelelő ipari szerkezet kialakítását.

/folyt.köv./

- 12 -

NA

bb 1. /dr. szekér gyula ... 12.folyt./um

iparunkat a hazai adottságoknak legjobban megfelelő szerkezetben kell fejleszteni tehát nem mindent, hanem szelektíven azt, aminek jövője van és amire erőnkől futja. optimális méretű, gazdaságosan termelő üzemeket kell építeni és a meglévőket fejleszteni úgy, hogy a szocialista gazdasági integrációba mindinkább bekapcsolódhassunk.

hangsúlyozom, hogy a szocialista gazdasági integrációba való bekapcsolódás létkérdés a magyar ipar számára. csak a nemzetközi munkamegosztás révén érhető el, hogy iparunk felzárkózzon a fejlett országokhoz, az előállított termékek minősége pedig minden tekintetben versenyképes legyen. a népgazdaságunk számára szükséges gépeket és nyersanyagokat csak korszerű termékek ellenében szerezhethetjük be. ebben kis kiemelkedő szerepe van a szovjetunióval létesített és létesítendő gazdasági integrációs kapcsolatainknak.

a magyar szocialista munkáspárt és kormányunk immár több, mint másfél évtizede fáradozik töretlenül és eredményesen a társadalmi gazdasági adottságainknak legjobban megfelelő ipari szerkezet kialakításán. iv. ötéves tervünk központi fejlesztési programok formájában tartalmazza is az erre vonatkozó utmutatásokat.

- iparosításunk, de az infrastruktúra fejlesztése szempontjából is fontos, hogy folytassuk az energiaszerkezet további átalakítását, a földgázfelhasználás fejlesztési programjának végrehajtását

- iparunk korszerűsítése, exportképességünk fokozása érdekében hazai nyersanyagbázison fejlesztjük alumíniumiparunkat.

- a műanyagok és szintetikus szálak iránti növekvő igények indokolják a hazai petrokémiaának a szocialista nemzetközi gazdasági együttműködés keretében történő kiépítését.

- folytatni kell a közúti járműprogramot. ez a fejlesztés a gépipar korszerűsítésének a nemzetközi együttműködés szélesítésének hordozója.

- az eredményesen megindult számítástechnikai programot tovább kell folytatni a hazai és az export igények kielégítésére. e program egy tucat gyárunk ésszerű fejlesztését teszi szükségessé.

/folyt.köv./

- 13 -

NA

bb 1. /dr. szekér gyula ... 13.folyt./um

- a korszerű és gyors építkezésnek az építési kultúra növelésének fontos eszköze a könnyűszerkezetes építési mód. térhódítása nélkülözhetetlen.

- textiliparunk modernizálását, a munka termelékenységének nagyarányú növelését szolgálja a textilipari rekonstrukció.

e központi fejlesztési programok természetesen csak egy részét, de igen fontos részét ölelik fel annak a hatalmas munkának, ami a magyar ipar korszerűsítésében, hatékonyságának emelésében előttünk áll. Üzemeink eredményes munkájának fokozására felhasználjuk és elterjesztjük a korszerű munka- és üzemszervezés legfrissebb eredményeit is.

a negyedszázados iparosítás eredményei között meg kell említenünk, hogy néhány iparágunk nemzetközi összehasonlításban is elismerésre méltó helyet vívott ki magának. Ilyenek: az alumínium, a nitrogénműtrágya és a gyógyszeripar, autóbusz- és szerszámgyártásunk, a műszer- és híradástechnikai iparunk egyes ágai, fémforrásgyártásunk, műbörgyártásunk és a paneles lakásépítés.

van erő a mi szocialista iparunkban a megújulásra arra, hogy egész iparágak és üzemek sorra felzárkózzanak az élenjáró üzemekhez és iparágakhoz! Iparunk évente számos új termék gyártását kezdi el. Leállított üzemek helyén gyógyszer, vegyianyag, alumínium, könnyűszerkezeti és más gyárak jöttek létre. Közúti járműiparunk részben a vasúti vagongyártás üzeméből nőtt ki. Elektronikai iparunk az optikai, illetve a korábbi műszer és villamosalkatrészgyártó, valamint a híradástechnikai vállalatokból született meg. e belső szerkezeti átalakulás sokszor nagy vajadás közepette jön létre. de létrejön és létre kell jönnie az élet rendje, az egyre fokozódó követelmények, a gazdasági környezet kényszerítő hatása következtében, a társadalmi szükségletek jobb kielégítése érdekében.

kedves elvtársak!

a mi nemzedékünk szerencsés, történelmileg rövid idő alatt valóra válthatta azt, amiről elődeink egy évszázada álmodoztak. Kossuth Lajos azt mondta, hogy „... egy nemzet, amely csupán földművelést üz félkezes óriás, és azt, hogy „... az ipar fejlesztése hazánkban a legsürgetőbb, legégetőbb szükségletek közé tartozik, mégpedig nemcsak általában a közjólét, hanem különösen a mezőgazdaság érdekében is, „

/folyt.köv./

- 14 -

bb 1. /dr. szekér gyula ... 14.folyt./um

e szavak igazak ma is. a népjólét emelésének, a mezőgazdaság intenzív fejlesztésének előfeltétele a korszerű, jól dolgozó ipar. fejlődő infrastruktúrához fejlett ipar szükséges.

népgazdaságunk további fejlődésének főhuzóereje: az ipar gyorsütemű és hatékony fejlesztése. fejlett ipar meggyorsíthatja a többi népgazdasági ág fejlődését is. fokozza a nemzeti jövedelem termelését, ami magasabb életszínvonalat biztosít. az ipar hatása az élet minden területére kiterjed.

további céljaink elérésében pártunk x. kongresszusán kijelölt úton haladunk előre. központi bizottságunk múlt év novemberi ülésén áttekintette és ellenőrizte, hogyan valósulnak meg a kongresszus határozatai. megállapította, hogy a határozatok végrehajtása megfelelően folyik. gazdaságpolitikánk bevált. ezt tükrözik elért eredményeink is. kötelezettségünk, hogy töretlenül folytassuk a kongresszus által jóváhagyott határozatok megvalósítását.

ezzel munkásosztályunk, szövetkezeti parasztságunk, értelmiségünk támogatásával és odaadó munkájával megvalósítjuk a szocializmus építésének soronkövetkező feladatait. erre köteleznek bennünket hős elődeink, a szocializmus építésébe vetett szilárd hitünk, amely töretlenül lendületet ad további munkánkhoz. /mt1/

--

kbb 2. Losonczi pál beszéde

sb/mm um la

1973. március 26.

az alábbiakban a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk Losonczi pálnak, az elnöki tanács elnökének az ipar államosításának 25. évfordulója alkalmából rendezett hétfői kitüntetési ünnepségen elmondott beszédét. a beszéd jelzésünkig e m b a r g ó s !

x x x

/folyt.köv./

MT

- 15 -

bb 2. / Losonczi pál ... 1.folyt./um

kedves elvtársak és elvtársnők !

tisztelt vendégeink !

negyedszázada annak, hogy államosítottuk a száznál több munkást foglalkoztató nagyüzemeket, a magyar proletáriátus hároméves megfeszített harcának történelmi jelentőségű győzelmét hozta meg a 25 év előtti márciusi nap, a gyár- és ipar egészében ekkor vált uralkodóvá a szocialista szektor, és kezdetét vette a munkásosztály fiainak tömeges beáramlása az új hatalom sáncaiba.

az 1948 március végi államosítás amunkáshatalom diadalának országot átfogó, országot megmozgató, országot lelkesítő hangos jeladása volt, egyszeriben milliók értették meg, hogy nem a tőkésnek, hanem a népnek építjük az országot, a milliók, a nép lett tulajdonos, gazda a maga hazájában, egy nap, egyetlen intézkedés világossá és bizonyossá, kézzelfogható valósággá tette a nép előtt, hogy végbement a népi demokratikus hatalom őrsgérváltása.

arra a március végi, kora tavaszi napra, a nap szinte önfeledt boldogságára, örömmémorára életünk végéig emlékezni fogunk, mindannyian . mi is, ők is, akik méltónak bizonyultak a kitüntetésre.

kedves kitüntetett elvtársak!

Őnök közül jónéhányan nemcsak szemtanúi és kortársai, hanem tevékeny résztvevői is voltak ennek, a szocializmus győzelméért folytatott rendkívül bonyolult politikai és gazdasági küzdelemnek, ennek a mérföldköves történelmi állomásnak, ennek a szép beteljesülésnek, amely végérvényesen és örökre a magyar nép kezébe adta a gazdasági hatalom kulcsait, olyan emberek, a nép olyan választott fiai, akik ezen a napon maguk vették át a gazdasági élet egy-egy parancsnoki posztját, olyan emberek és olyan elvtársak, akik a nép, a munkásosztály történelmi küldetését formálták és testesítették meg; akik cáfolhatatlan bizonyítékát adták annak, hogy a munkásosztály alkalmas és képes életének, sorsának az irányítására, a haza kormányzására.

és mindazok, akik most itt állnak - egyre megy, hogy végjár, szövőnök, gépkocsivezető, mérnök avagy igazgató - mindnyájan részesei a 25 év előtti történelmi tettnek.

/folyt.köv./

- 16 -

bb 2. / Losonczi pál ... 2.folyt./um

negyedszázad után, a szocializmus építésében elért sikereink tudatában büszkén elmondhatjuk: jól sáfádkodtunk a haza ránk bízott, nekünk juttatott nemzeti kincsével: a munkásosztály, a nép kitűnően vizsgázott államépítésből, gazdaságvezetésből, a hatalomértő gyakorlásából, a haza szocialista felvirágoztatásából.

engedjék meg, tisztelt elvtársak, hogy pártunk és államunk vezetése nevében és megbízásából, kitüntetésük alkalmából őszinte szeretettel és tisztelettel köszöntsem önöket e jeles évfordulón. azt kívánom valamennyiüknek, hogy még nagyon soká munkálkodhassanak szeretett hazánk üdvén és személyes boldogulásukon. /mt1/

bb 3. kitüntetések

sb/mm um la

1973. március 26.

az alábbiakban a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk az ipar államosításának 25. évfordulója alkalmából rendezett hétfői kitüntetési ünnepségen a munka érdemrend arany-fokozatával kitüntetettek névsorát. a névsor felhasználása jelzésünkig e m b a r g ó s !

x x x

a nagyipar és a kereskedelem államosításának 25. évfordulója alkalmából, eredményes munkájuk elismeréséül a magyar népköztársaság elnöki tanácsa

balassa jánosnak, a méh tröszt vezérigazgatójának,

balogh bélának, a borsod-abauj-zemplén megyei állami építőipari vállalat ács szakmunkásának,

barta bélának, az erőmű javító- és karbantartó vállalat igazgatójának,

bárkányi imrének, a pamutnyomóipari vállalat kereskedelmi igazgatójának,

bencze miklósnak, a fejér megyei bauxitbánya vállalat robbantómes-terének,

/folyt.köv./

- 17 -

bb 3. / kitüntetések ... 1.folyt./um

berta sándornének, a magyar selyemipari vállalat tolnai fonó-
gyára gombolyítójának,
bilkó józsefnek, a komáromi kőolajipari vállalat csoportvezetőjének,
bíró miklósnak, az országos kőolaj és gázipari tröszt osztályveze-
tőjének,
bodnár józsefnek, a Lenin kohászati művek fazonkikészítő előmunká-
sának,
dr. ciosó istvánnak, a szeszipari vállalatok trösztje gazdasági igaz-
gatójának,
czottner sándor nyugalmazott miniszternek,
cseregő jánosnak, a ganz-mávag mozdony-, vagon- és gépgyár vezérigaz-
gatójának,
csiki józsefnek, a békés megyei állatforgalmi és husipari vállalat
gatójának,
eperjesi lászlónak, a magyar hajó- és darugyár lakatos csoportveze-
tőjének,
dr. gagyí pálfy andrásnak, az országos érc- és ásványbányák igazga-
tóhelyettesének,
gábor zoltánnak, a papiripari vállalat csomagolóanyaggyára igazgató-
jának,
gencsi bertalannének, az orion rádió- és villamossági vállalat beta-
nitott munkásának,
gergely miklósnak, a metalimpex külkereskedelmi vállalat igazgatójá-
nak,
gyuricza lajos nyugdíjas vállalati igazgatónak,,
hont frigyének, a nehézipari minisztérium műszaki-gazdasági tanács-
adójának,,
horváth lajosnak, a kéziszerszámgyár igazgatójának,
hossó imrének, az ózdi kohászati üzemek előhengerészének,

/folyt.köv./

NA

bb 3. / kitüntetések ... 2.folyt./um

klein dezsónének, a békéscsabai baromfifeldolgozó vállalat meo
vezetőjének,
koltai györgynek, a csemege kereskedelmi vállalat vezérigazgatójának,
konvalinka antalnak, a léng gépgyár turbínaszereelőjének,
kovács antalnak, a gyapjuforgalmi vállalat igazgatójának,
kovács sándornak, a budapesti finomkötöttárugyár főosztályvezetőjének,
lakos gyulának, az artex külkereskedelmi vállalat igazgatójának,
lengyel lajos nyugdíjas vállalati igazgatónak,
dr. lenyó lászlónak, a forte fotókémiai ipar igazgatójának,
lihr imrénének, az egyesült izzólámpa és villamossági rt betanított
munkásának,
makalicza józsefnek, a nógrádi szénbányák lakatos csoportvezetőjének,
maracsó lászlónak, a magyar hajó- és darugyár vezérigazgatójának,
maros lipótnak, a magyar optikai művek esztergályos csoportvezetőjének,
matuszka józsefnek, az épületasztalosipari és faipari vállalat
parkettagyára igazgatójának,
mendly gyulának, a gabona tröszt kutató intézet igazgatójának,
mittermayer tibornak, a pamutnyomóipari vállalat goldberger textil-
gyára hengernyomójának,
molnár dénesnek, a magyar vagon- és gépgyár esztergályosának,
dr. mramuráczi lajosnak, a külkereskedelmi minisztérium főosztály-
vezetőjének,
opauszky mihálynak, a békés megyei állami építőipari vállalat
munkavezetőjének,
dr. osztrovsky györgynek, az országos műszaki fejlesztési bizottság
elnökhelyettesének,

/folyt.köv./

NA

bb 3. / kitüntetések ... 3.folyt./um

örvös ferencnek, a paksi konzervgyár igazgatójának,
papp istvánnak, az energiagazdálkodási intézet igazgatójának,
pavla károlynak, a külkereskedelmi minisztérium tókiói kereskedelmi
kirendeltsége tanácsosának,
pető gyulának, a lőrinci vattagyár igazgatójának,
pécsi ferencnek, a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár gépbe-
állítójának,
pillich lajosnak, a kőbányai gyógyszerárugyár igazgatóhelyettesének,
román istvánnak, a kelenföldi hőerőmű vállalat igazgatójának,
dr. russay istvánnak, a mineralimpex külkereskedelmi vállalat igazga-
tójának,
salgó erzsébet nyugdíjas minisztériumi főosztályvezetőnek,
dr. sátor jánosnak, a mechanikai művek vezérigazgatójának,
seres györgynek, a hajdu-bihar megyei állami építőipari vállalat
igazgatójának,
silye sándornénak, a csepel vas- és fémművek kerékpár és varró-
gépgyára csomagoló csoportvezetőjének,
solti lászlónak, az élelmiszer kereskedelmi egyesülés elnök-igazga-
tójának,
somogyi lajosnak, a medimpex külkereskedelmi vállalat főosztályveze-
tőjének,
somogyi sándornak, a magyar kereskedelmi és vendéglátóipari muzeum
főigazgatójának,
szabadi györgynek, a magyar édesipar duna csokoládégyára igaz-
gatójának,

/folyt.köv./

- 20 -

NA

bb 3. /kitüntetések 4.folyt./um

székely istvánnak, a ganz villamossági művek főkonstruktőrének,
székely józsefnének, a női fehérneműgyár igazgatójának,
szilágyi sándornak, az autóvillamossági felszerelések gyára igazga-
tójának,
szirtes zoltánnak, a fővárosi ruházati bolt kiskereskedelmi vállala-
lat igazgatójának,
szokup lajosnak, az üvegipari művek vezérigazgatójának,
szőnyi gábornak, a vetőmagtermeltető és értékesítő vállalat pest-
vidéki központja irányító munkásának,
talyigás ferencnek, a kohó- és gépipari minisztérium főosztályveze-
tőjének,
tháli sándor nyugdíjas vállalati igazgatónak,
tóth lajosnak, a diósgyőri gépgyár esztergályosának,
turcsi jánosnak, a bakonyi bauxitbánya vállalat vájárának,
tuza pálnak, a nitrokémia ipartelepek igazgatóhelyettesének,
váncsa sámuelnak, az építőgépgyártó vállalat lakatos csoportveze-
tőjének,
vojkovics istvánnak, a nagyatádi konzervgyár főmérnökének a

munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozza.

/mti/

NA

-.-

- 21 -

bb.4. kedvezményes előszezon i busz-udulás

1 kg/gg/p sb hgy

1973. március.26.

a meleg idő ösztökélésére várhatóan sokan még nyár előtt udulni utaznak, ezért az i busz az idén is kedvezményes előszezon i balatoni akciót indít. a keszthelyi fűthető helikon szállóban április 1-től a szállás és a reggeli egy hétre személyenként 410 forint, tehát a vendég az „ötöt fizet, hetet kap,, akcióban részesül.

a legtöbb balatoni szálloda május 15-én nyitja kapuit, a főszezon i árának alig feléért adja ki szobáit. a szántódí, a zamárdi, a balaton máriafürdői és a fokihegyi touring hotelekben 310 forint a kedvezményes egyheti pihenés. ezeken kívül a balatonföldvári és a tihanyi motelban valamint a füredi, az almádi és a síófoki szállodákban nyújt olcsó előnyaralási lehetőséget az i busz június 15-ig.

a szálláshelyeken kívül a szórakozásról is gondoskodik az iroda. május közepétől a balaton környékén harmincféle programot szervez. egyebek között paprikapartit rendez szalonna és kolbász sütéssel, jellegzetes magyar ételekkel és pusztapartit lovasbemutatóval. az érdeklődők romantikus parasztlakodalomban is részt vehetnek, ahol menyasszony-táncoltatás és közös csárdás-tanulás gazdagítja a műsort, a nemesvámosi betyárpartin pedig ijesztgető álharamiák ,,rabolják ,,el a vendégeket./mti/

--

bb.5. az operaház áprilisi vendégművészei

1 ro/mm/p hi hgy

1973. március.26.

az operabarátok áprilisban is világhírű énekesekkel ismerkedhetnek meg budapest két nagy dalszínházában. Evelyn Lear amerikai szoprán-énekesnő hazájában mint zongorista csodagyerek kezdte zenei pályafutását. énekesi karrierje viszont Európában kezdődött, nagy sikereket aratott német színpadokon, majd a covent gardenben is, és a metropolitan operában. budapesti fellépése az évad egyik legnagyobb eseményét ígéri. április 26-án desdemonát éneklí az erkel színház othello előadásán, 29-én pedig az operaház rózsalovag előadásában a tábornagyné szerepét formálja meg.
/folyt köv ./

NA

22-

bb.5. az operaház .....1.folyt /p

április 25-én és 28-án a walkür „wotánját,, éneklí thomas stewart, amerikai énekes. érdekesség, hogy európai sikerek - bécs, párizs, london - után hódította meg hazája operakedvelőit. a kiváló operaénekes az utóbbi időben egyre inkább a wagner zenedramák hősbartion szerepeire specializálta magát. budapesti vendégjátékától egy nagykonceptiójú művészegyéniség megnyilatkozását várja a zeneértő közönség.

Ludmila dvoráková napjaink egyik elismerten legnagyobb wagner énekesnője. évek óta állandó szereplője a bayreuthi ünnepi játékoknak és világkörűli turnéja során többször látogatott el hazánkba is. azok közé a világnagyságok közé tartozik, akik a mi közönségünk előtt is igazolták nemzetközi rangjukat, az élvonalban kivívott előkelő helyüket. az operaház április 17-ig siegfried és 20-1 „az istenek alkonya,, című előadásában éneklí brünnhilde szerepét.

wilém fribyl oratórium-és dalénekes is különösen a nagy nemzetközi fesztiválokon nyújtott minden alkalommal kimagasló teljesítményt. budapestben ezúttal április 18-án az operaház carmen előadásában don josét éneklí, majd április 22-én az erkel színházban turidut és caniót a parasztszületben, illetve a jazzokban.

eduardas kanyava, a litván szszzk érdeemes művésze a kaunasi konzervatóriumon végezte zenei tanulmányait. nagy sikerrel éneklí mozart, verdi, csajkovszkij és más szerzők műveinek bariton-szerepeit. nemcsak nagyszerű énekművész, hanem elsőrendű színészhetség is. mint remek dalénekes igen sok elismerést aratott hazájában és külföldön is. április 8-án az operaházban a sevillai borbélyban, 14-én az erkel színházban a traviatában lép fel./mti/

--

bb.6. április 20-án nyitnak a délbalatoni szállodák- kedvezményeket ad a síótur

vid/kz/tné/p hgy

1973. március 26.

április 20-án -a husvét i ünnepekre -a pannónia szálloda és vendéglátó vállalat önálló balatoni igazgatósága megnyitja a síófoki hungária, a lidó és a balaton szállót, továbbá asiófok éttermet, néhány kisebb presszót és több büfét. ezek a vendéglátó helyek a korai nyitás után már be sem zárnak, május 1-től pedig-fokozatosan - a balaton déli partján működő összes vendéglátó egység megnyílik. mint a vállalat vezetői az mti munkatársának elmondták, a szállodák és egyéb vendéglátó helyek tatarozása a tervezett ütemben halad, s rövidesen befejeződik.
/folyt köv ./

NA

-23-

bb.6. április 20-án.....1.folyt /p

a siótur-a somogy megyei tanács idegenforgalmi hivatala - május 15-én nyitja meg a déli parton lévő kempingeket. mint az már hagyománya a hivatalnak, azidén is 20 százalékos kedvezményt ad az előszezonban, tehát június 19-ig. balatonszabadió-sóstón az ifjuság, balatonföldváron a magyar tenger, balatonszemesen a lidó, alsóbélatelepen pedig a napsugár kemping áll majd az említett kedvezménnyel az érdeklődők rendelkezésére. hasonló feltételekkel lehet igénybe venni a balatonszemesi motelt is ./mti/

--

bb.7. husz éves a kisz központi művészegyüttes uttörőcsoportja
1 zsu/ gk/p hi hgy 1973. március .26.

ez évben ünnepli a kisz központi művészegyüttes uttörőcsoportja működésének 20. évfordulóját.

az együttes nagyban készül már a jubileumi műsorra .április 15-én a madách színházban tartják majd a műsor bemutatóját. az előadás három részből áll. első a ,,tréfacsinálók,, című produkció, második a ,,gyerekfarsang,, című tánckompozíció, a harmadik rész pedig ugynevezett történelemkönyvlapozás ,,uttörőkrónika,, címmel. ez a rész különálló számok sorozata, olyan darabokból kerül ki, amelyeket a husz év alatt egyszer vagy többször nagy sikerrel mutattak be vagy néhányszor fel is újítottak. kedves ötletet valósítanak meg e produkciók bemutatásakor. a együttesből kinőtt énekesek, táncosok, szólisták együtt szerepelnek majd a mostani gyerekekkel.

egyébként az eltelt husz év alatt körülbelül 700 uttörő tevékenykedett az együttesben. közülük sok hivatásos művész került ki. az uttörőcsoport a két évtized alatt 500 szereplést ért meg, tíz fellépésük külföldön zajlott le. jártak bécsben, párizsban, moszkvában, leningrádban, szófiában, belgrádban. /mti/

NA
--
-24-

mbb.8. villogó sárga fény - viharjelző szolgálat a velencei-tónál

vid /kz/p hgy

1973. március .26.

viharjelző szolgálat működik majd az üdülési idény kezdetétől a velencei-tónál. a jelzőberendezést agárdon, a tó minden pontjáról jól látható helyen állítják fel. egy tizenöt méter magas betonoszlop tetejére a rendőrszolgálatéhoz hasonló nagy fényerejű forgó lámpát szerelnek, amely a vihar közeledtekor lassu forgással és villogó jelzéssel figyelmezteti majd a fürdőzőket, csónakázókat, a veszélyre. /mti/

--

bb.9. ahány könyvesbolt, annyi választék- időleges könyvárleszállítás

1 ro/mm/p hi hgy

1973. március 26.

hétfőn 50 százalékos időleges könyvárleszállítási akció kezdődött: az állami könyvtérjesztő vállalat ugyanis március 26 és április 7 között kedvezményes vásárlási lehetőséget ad a z olvasóknak házikönyvtárak bővítéséhez, néhány drágább kiadvány- tudományos munkák, szakkönyvek, művészeti -és fotóalbumok - kedvezményes beszerzésére. az akció kétéhetes időtartama alatt a könyvbarátok bizonyára több olyan kiadvánnyal is találkozhatnak majd, amelyek megjelenésükkor elkerülték a figyelmüket.

a féláron kapható könyvek ezuttal is sokrétű, gazdag választékot kínálnak, de nem árt, ha a vásárlók már az akció első napjaiban megveszik a kiszemelt műveket, mert a sokéves tapasztalat szerint az ugynevezett ,,könyv-csemegék,, nagyon hamar gázdára találhatnak. az időleges akcióra különjegyzék jelent meg, amely több mint 500 könyvet tartalmaz. e választékban mindenki megtalálhatja az érdeklődésének leginkább megfelelő kiadványokat.

az idei akció új vonása, hogy a boltok egyéni készletük- ből is hozhatnak forgalomba féláron könyveket, tehát ahány könyvesbolt, annyiféle választék. ez minden boltra vonatkozik, de különösen a szak-könyvesboltokra és a speciális boltokra. külön egyedi jegyzék is készült a műszaki, mezőgazdasági, közgazdasági, orvosi, művekről, de érdemes felkeresni az idegennyelvű, az antikvár, valamint az zeneboltokat.

/folyt köv ./

NT
-25-

mbb.9. ahány könyvesbolt .....1.folyt /p

az állami könyvterjesztő vállalattal egyidőben a művelt nép is megrendeli a kedvezményes könyvvásárlási akciót. különösen bőséges anyag található boltjaiban a mezőgazdasági, műszaki és ismeretterjesztő irodalomból. az árleszállításra megjelent a művelt nép könyvterjesztő vállalattal ajánló-jegyzéke, amely mintegy 500, féláron megvásárolható kötetet kínál, de a könyvesboltokban ennél jóval gazdagabb készlet áll az érdeklődők rendelkezésére. az időleges könyvárleszállítás alkalmasnak látszik arra, hogy a kisüzemek, mezőgazdasági termelőszövetkezetek kézikönyvtárukat fontos és nélkülözhetetlen könyvekkel gazdagítsák./mti/

bb.10. hulló dámlapátok

vid-kz/tné/p hgy

1973.március 26.

megkezdtek agancsuk „levetését”, a dámszarvasok a gyulai rezervátumban. az általában „lapátok”, nevezett széles dámagancsokat összegyűjtik. ez egyrészt hasznos hoz, mert tekintélyes részét a mavad megvásárolja, másrészt pedig lehetőséget ad arra, hogy a szakemberek eléggé pontos következtetéseket vonjanak le az állomány minőségével kapcsolatban. az eladott agancsokból csillárokat, fogasokat és egyéb ajándéktárgyakat készítenek./mti/

bb.11. a televízió második negyedévi műsorterve

t nn/pá/hi hgy

1973. március 26.

a következő hónapokban számos érdekes politikai műsort, riport-összeállítást, sportközvetítést, kellemes szórakoztató produkciókat láthatunk- igéri az a tájékoztató, amelyet a magyar televízió adott ki II. negyedévi műsortervében. a „vallomások a XX. századról”, című sorozatban a korszak nagy politikai eseményéről vallanak a harcok veteránjai. többek között megszólal a kamerák előtt komját irén, döme piroška, mauthner józsef, klémens béla és mások. a televízió ezzel annak a régi kívánságnak tesz eleget, hogy megőrizze az utókor számára a veteránharcosok vallomásait. „import a városból”, címmel olyan műsor kerül képernyőre, amely azt nyomozza, kulturális vonatkozásban mit ad a város a falunak, a vidéknek. a „papp jános közérzete”, című portréműsor a mezőkövesdi volán vállalat teherautó-sofőrjét mutatja be.
/folyt köv ./

-26-

bb.11. a televízió .....1.folyt /p

a szülőföldem sorozatban végül Antal Erdőhátra kalauzol. milyen változást hozott a három műszakra való áttérés az emberek és a falu életében? - erre ad feleletet a családi kör 73 című dokumentumfilm. a gazdátlan drága importcikkekről lesz szó „az elfekvő milliók raktáron”, című műsorban. új sorozat indul „magyar szemmel a világ élelmiszergazdaságáról”, címmel. a „borsodszirák hétköznapi”, című összeállításban olyan tsz-szel ismerkedhetünk meg, amelynek csaknem minden vezetője diplomás t, technikus, szakember.

a sportközvetítések között találjuk a moszkvai jégkorong világbajnokság fontosabb eseményeit. április 29-én a népstadionból jelentkezik a televízió a magyarország -ausztria válogatott labdarugó mérkőzésről. a labdarugó világbajnokság selejtező mérkőzései közül a tervek szerint láthatjuk a bulgária-portugália, a szovjetunió-franciaország, és a lengyelország-anglia találkozókat. május 1-én a labdarugó magyar népköztársaság kupa döntőjét kapcsolják.

juniusban ismét elkezdődnek az interforum, 73 adásai. megemlékezés készül Paul Robeson 75. és hacsaturján 70. születésnapjáról. az olvasta-e? s49!-5 programjában többek között ott szerepel Karinthy Frigyes: Erzsébet színházba megy, nagy Lajos: két fiú ült egy padban, Szerb Antal: egy filozófer szerelmei című elbeszéléseinek tv-változata. a filmmuzeum című új sorozatban Jávor Pállal, Csontos Gyulával, Rajnai Gáborral, és Bajor Gizivel találkozhatunk. a fiatal Verdi-sorozat első adásában az Attila című opera Margitszigeti Szabadtéri előadásának felvételét láthatjuk. keresztmetszet készült ugyancsak a nagy zeneszerző Falstaff című operájából is. Kun Zsuzsa neves balettművésznőnk új műsorában sorra bemutatja majd a legkiválóbb magyar táncművészeket.

a vallomások prózában sorozatban a televízió megemlékezik Szabó Pál születésének 80. és Krúdy Gyula halálának 40. évfordulójáról. a költészet sorozat pedig megünnepli Fodor József születésének 75. Garcia Lorca születésének 75. és Juhász Gyula születésének 90. évfordulóját.

/folyt köv ./

-27-

bb.11. a televízió.....2.folyt /p

a hamarosan bemutatásra kerülő tv-játékok között találjuk pinter józsef „egy óra múlva itt vagyok”, című hétrészes történelmi filmjét, amely egy faluról felkerült fiatalember fordulatokban gazdag életével jeleníti meg történelmünk, a magyar és nemzetközi munkásmozgalom és az ellenállás 1937 és 1941 közötti legfontosabb eseményeit. emmanuil kazakevics ház a főtéren című regénye nyomán készült a lauteburg városparancsnoka című tv-játék, amelyet reznyikov, a szovjet televízió munkatársa irányításával vettek képszalagra. egy pályája, sikerei csucsán álló főmérnök sorsáról szól kolozsvári grandpierre emil a burok című tv-játéka.

negyedévenként egy-egy adással jelentkeznek a „klubról klubra”, című új ifjúsági műsor azzal a céllal, hogy támogatást nyújtson a most alakuló, vagy már működő ifjúsági kluboknak. magyarul beszélő lengyel játékfilm-sorozat lesz „a halász fia”, amely történelmi környezetben követi nyomon a jó és a rossz összecsapását. negyedévenként megjelenő képes folyóirat a „cimborák”, amelyben verseket, prózát és regényrészletet élvezhetnek a gyerekek. a budapesti és a vidéki ének-zenei általános iskolák életébe nyújt bepillantást a „sippal-dobbal”, sorozat. az idén is közvetítik az immár hagyományossá vált husvéti mini-kosárlabda tornát. és ugyancsak képernyőre kerül a magyar uttorók legnagyobb, leglátványosabb sportversenye, a nyári uttoró olimpia is. /mti/

--

-28-

bb. 12. a lépcsőzetes munkakezdés premierje budán

1 -don/e hi hgy

1973. március 26.

március 26-án, hétfőn hajnalban jól sikerült a lépcsőzetes munkakezdés premierje budán: egyenletesebb lett a forgalom. a zsúfoltság enyhülése lemérhető a kelet-nyugati metróvonal második szakaszán is. az észak- és a közép-budai gyárakba utazók száma ugyanis - hajnali fél öt és 8 óra között, a batthyány téri, a moszkva téri és a déli pályaudvari megálló forgalma alapján - csökkent.

március 26-án reggel budán összesen 62 vállalat több mint 20 000 dolgozója kezdte munkáját „lépcsőzetesen”, így például a 2. kerületi ingatlankezelő vállalat dolgozóinak munkakezdeje hétfőtől fél órával később, 7.30-kor kezdődik. a pamutnyomóipari vállalatnál viszont negyedórával korábban - 7.15-kor csengetnek. az említett gyárral kötött megállapodásban a dolgozók kérése is helyet kapott, amit a budapesti közlekedési vállalat teljesített. eszerint az erre közlekedő valamennyi hév-szerelvény március 26-tól, az új munkakezdési időpontnak megfelelően - 6.45 óra és 7.05 óra között - a timár utcánál megáll. /a vonatok közül eddig nem mindegyik állt meg itt./

mint illetékes helyen elmondták, több „lépcsőzetes”, megállapodás megkötés. két csepeli és kilenc budai gyár és vállalat - köztük a csepeli papírgyár, az országos kőolajipari és gázipari tröszt, a bányászati tervező vállalat, a városépítési tudományos és tervező intézet, valamint a ganz villamossági művek - különböző okokra hivatkozva a javasolt új munkakezdési időpontokat nem fogadta el. a differenciált munkakezdeések bevezetéséről szóló gazdasági bizottsági határozat értelmében vitás esetekben az ágazatilag illetékes miniszter, illetve főhatóság vezetője dönt a hatáskörébe tartozó gyár munkarendjének megváltoztatásáról.

az idén egyébként még két területen vezetik be a lépcsőzetes munkakezdeést. május közepén a pesti ipari üzemekben, július elején pedig az 5. kerületi intézményekben, intézetekben valósítják meg a differenciált munkakezdeést. a májusi akció 650 munkahely több mint 200 000 dolgozóját, a júliusi pedig 120 munkahely 32 000 dolgozóját érinti. /mti/

...-

8.15/e

- 29 -

11/10/10

bb. 13. száznegyvenöt millió forint haszon ujitásokból - megjutalmazták a legjobb bányászujtókat tatabányán

vid/e kz hgy

1973. március 26.

a tatabányai szénbányáknál értékelték az ujitómozgalom múlt évi eredményeit. tavaly 1 300 ujitást adtak be elbírálásra a szénmedence dolgozói, lényegesen többet, mint az előző évben. minőségi változást jelent, hogy 23 százalékkal több ujitást találtak alkalmasnak bevezetésre, mint a korábbi évben. nemcsak a szénbányákban, hanem más iparágban is hasznosítható találmányok is születtek. belföldön tizenhárom, külföldön pedig hatvan találmányt jelentett be a vállalat.

az ujitások és a találmányok gazdasági haszna az elmúlt évben meghaladta a 145 millió forintot. 1971-hez képest ez is lényegesen magasabb összeg. a kifizetett ujitási díjakon felül most 80 000 forinttal jutalmazta a legeredményesebben dolgozó ujitókat a szénbányák igazgatósága. az idén nyolcvan téma megoldásához kérte a vállalat ujitói segítségét. jutalmazásukra ebben az évben 160 000 forint áll rendelkezésre. /mt1/

---

bb. 15. táplálékszervezetek program szerint

vid-kz/tné/e hgy

1973. március 26.

érdekes kísérletek fejeződtek be a szarvasi haltenyésztési kísérleti állomáson. dr. tamás gizella tudományos kutatónak sikerült megoldania a táplálékszervezetek irányított kialakítását. az eredmény jelentőségét az adja meg, hogy a kis halak fejlődésük különböző szakaszaiban más-más fajta algákkal táplálkoznak. ha egyszerre többféle ilyen szervezet él a tóban, akkor a kishalaktól külön energiát kíván azok megkeresése s ez hátráltatja a fejlődésüket. a kísérletek során - speciális vegyszerezéssel - sikerült elérni, hogy egyszerre egyféle algák éljenek a tóban, megpedig olyan nagy mennyiségben, hogy a kis halaknak nem kerül „fáradtságukba”, azok megszerzése. a táplálékszervezetek ilyen értelmű programozásával lényegesen meggyorsul a korai halivadékok fejlődése, s növekszik azok megmaradási százaléka. /mt1/

8.18/e

- 30 -

Tó/oto

bb. 14. kétszer annyi fa - beruházás nélkül

1 jf/pf/e hgy

1973. március 26.

az erdő „felujtáshoz”, telepítéshez több csemetére lenne szükség, a szaporítóanyag-telepek azonban egyelőre még nem győzik a munkát. ezért a mém irányításával és az erdészeti kutatók bevonásával a hazai erdőgazdaságokban nagyszabású termesztés-fejlesztési programot valósítanak meg. két évvel ezelőtt még csak 700 csemete-kertet tartottak nyilván az országban és a telepek jórésze elavult módszereket alkalmazott. a rekonstrukció eredményeképpen ma már 24 erdőgazdaság, állami gazdaság, tsz, vizügyi vállalat stb. kezelésében csaknem 1 000 szaporítóanyag-telepet tartanak nyilván. egyebek között például 800 hektáron a nyárfa szaporító anyagát állítják elő.

az erdészeti nemesítés eredményeként nagyot javult a csemeték minősége, életrevalósága. ezek a csemeték gyorsabban nevelhetők fel, mint a régebben használt fécskák. fa „termelésük”, is jobb, gyakran kétszer annyi fát adnak és minőségük is jobb. ez azt jelenti, hogy a megfelelő fajták kiválasztásával - külön beruházás nélkül - megkétszerezhetik az egységnyi területre eső fatermést.

a csemetét korszerű eljárásokkal nevelik. az egyik módszer speciális nevelő-talaj - fenyőtű avar, savanyú tőzeg vagy perlit - segítségével lehetővé teszi, hogy hektáronként 10 millió csemetét állítsanak elő. az aránylag kis területen könnyen megoldhatják az öntözést és a csemeték ápolását. a fécskák 3-4 hónapos korukban érik el az „iskolázási”, méretet. a hagyományos kétéves nevelési időszakot egy évre csökkentették. az idén tavasszal 25 hektáron nevelnek ezzel az eljárással fenyő-csemetét. sikere van annak a finn módszernek, amely nagyüzemi feltételeket biztosít a fautánpótlás felneveléséhez. különleges vetőgépet használnak, amely papír-cellácskába veti el a magot. a csemete ebben a védett környezetben nő fel.

az állam által finanszírozott erdőültetésre és fásításra csak akkor adnak engedélyt, ha a szaporítóanyag engedéllyel rendelkező csemete-kertből származik. így biztosítják, hogy a legjobb fajtákat ültessék el a kijelölt területekre. /mt1/

8.26/e

- 31 -

Tó/oto

bb.16. vágányzárás/siófok - fonyód közötti vasutvonalon

vid/ká/ok -cz

1973. március 26.

a magyar államvasutak pécsi igazgatóságának tájékoztatása szerint pályafelújítási munkák miatt március 28-án, 29-én, 30-án, április 2-án 6-án 9-én, 10-én, 11-én 12-én és 13-án a siófok-fonyód vonalszakaszon átszállásos vágányzárást tartanak. közlekedésből kizárt 1215 és 2224 számú vonatok utasait vonatpótló autóbuszokkal szállítják el, amelyeknek indulási ideje azonos a vonatkéval. az autóbuszok fonyód illetve siófok állomások felvételi épülete előtti térről indulnak, illetőleg oda érkeznek. a vonatpótló autóbusz járatokon a MÁV jegypénztáraknál megváltott menetjegyek érvényesek./mti/

---

bb.17. elhunyt Gál Imre a párt és a munkásmozgalom régi harcosa

vid/ká/ok -cz

1973. március 26.

Gál Imre a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje hetven éves korában elhunyt. temetése március 27-én kedden délután 15 órakor lesz a Zagyvarékaszi tanácsai temetőben.

mszmp szolnoki járási bizottság

/mti/

---

bb.18. újabb erdőtüzek heves megyében

vid/ká/ok -cz

1973. március 26.

a száraz, meleg időben gyakoriak az erdőtüzek heves megyében. a legutóbbi 24 órában 20 esetben riasztották a tűzoltókat. szücs község közelében egy fenyves erdőre terjedt át az avartűz: a kárt hozzávetőlegesen 180 ezer forintra becsülik. balaton község határában is egy fiatal fenyves erdőben pusztítottak a lángok: a kárt itt mintegy százezer forint. a mátra kiránduló helyein sok kárt okoztak a felelőtlen tüzrakók. a gyöngyös melletti Sárhegyre vasárnap négy alkalommal vonultak ki a tűzoltók. egerbakta és sírok között a németvölgyi erdőrészen 40-50 éves tölgyerdőre terjedt át a tűz és 15 hektárnyi területen pusztítottak a lángok.

a helyenként súlyos károkat előidéző tüzeseteket szinte kivétel nélkül a tűzrendészeti szabályok elhanyagolása okozta.

az erdőtüzek oltásában többhelyütt a tűzoltókkal együtt a honvédség, a munkásőrség és a helyi lakosság is részt vett.

/mti/

10.50/ok

Tóth 20

- 32 -

bb.19. megkezdődött a süllőfészkek kihelyezése a balatonon

vid/ká/ok -cz

1973. március 26.

a balatonon hétfőn megkezdődött a süllőfészkek kihelyezése. a siófoki balatoni halászati vállalat 4 ezer süllőfészket készített és ezeket a tó védettebb részein teszik a vízbe. egy-egy fészkekbe átlagosan 40 ezer ikrát raknak majd a süllők. ami összesen 160 millió ikrát jelent. a kikeltetett ivadékot visszahelyezik a tóba több tíz millió kis süllővel gyarapítva így a balaton halállományát./mti/

---

felhasználható: 17 óra után!

bb.20. országjáráson a nagykunsági népművészeti kiállítás

vid/ká/ok -cz

1973. március 26.

a népművészeti kincsekben gazdagabb alföldi tájegység a nagykunság, országjáró kiállításon mutatkozik be. a közelmúltban az északi iparváros ózd művelődési házában állították ki a nagykunsági kerámia négy évszázados történetét, művészeti hagyományait és jelenét bemutató válogatást. a karcagi, a mezőtúri és a tiszafüredi népművészeti bemutató a fővárosban is nagy sikert aratott.

hétfőn a debreceni orvostudományi egyetem Markus József kollégiumában nyitották meg a nagykunság népművészete című kiállítást./mti/

---

bb. 21. budapestre érkezett a cskp kb pártmunkás küldöttsége

tm/e -cz

1973. március 26.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására Vaszil Bejdának, csehszlovákia kommunista pártja központi bizottsága póttagjának, a központi bizottság osztályvezetőjének vezetésével hétfőn budapestre érkezett a cskp kb pártmunkás küldöttsége.

a vendégeket nagy Miklós, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője fogadta. jelen volt F. Dvorsky, csehszlovákia budapesti nagykövete. /mti/

11.00/e

Tóth 20

- 33 -

bb. 22. hazaérkezett moszkvából

gk/e -cz

1973. március 26.

az a hattagu magyar művészcsoporth, amely a magyar-szovjet baráti társaság szervezésében jutalomuton járt a szovjetunióban. a művészek műsort adtak moszkvában a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának 54. és petőfi sándor születésének 150. évfordulójára rendezett ünnepségen. /mti/

...-

bb.23. vízmérleg debrecenben: két millió köbméter hiány

vid/ká/ok -cz

1973. március 26.

a városi tanács végrehajtó bizottsága elkészítette debrecen 1973. évi vízmérlegét, amely két millió köbméter hiányt mutat. a vízhiányos időszak - a szinte minimális csapadék következtében - már áprilisban várható és az év végéig tart. a város folyamatos vízellátása, a legszükségesebb igények kielégítése érdekében takarékosági tervet fogadtak el, s intézkedési tervet hagytak jóvá. a végrehajtó bizottság víztakarékosságra hívta fel a lakosság figyelmét, a szükség szerint korlátozza a nappali parkolcsolást, előírja a nagyfogyasztók által felhasználható vízmennyiséget.

a korlátozó intézkedésekkel egyidőben a városi tanács szorgalmazza és anyagilag támogatja a keleti főcsatorna vizének a városba történő bevezetését. ez évben több mint harminc millió forintot adnak erre a célra. balmazújváros - debrecen között már lefektették a földalatti vezetékét, épül a keleti főcsatorna partján a vizkiemelő és tisztító mű, debrecenben pedig a fogadó állomás. az új vezetéken - 1974-től - kezdve naponta husz ezer köbméter vizet kaphat debrecen. /mti/

...-

bb.24. a nőtanács hírei

tm/ok -cz

1973. március 26.

tiznapos látogatásra szíriába utazott erdei lászlóné, a mnot elnöke a szíriai általános nőszövetség és az anya- és gyermekvédelmi liga meghívására.

* * *

a mnot képviselőjében kairóba utazott király andrásné, a pedagógus szakszervezet titkára, hogy részt vegyen az egyiptomi nőszervezet jubileumi ünnepségein. /mti/

11.45/ok

- 3A -

16/12/73

bb.25. rendőrségi hír

gk/ok -cz

1973. március 26.

bács megyében garai lakásán rácz jános 25 éves téesz-tag összeveszett családjával, az ott lakó mátéka lajos 22 éves segédmunkás meg akarta akadályozni, hogy a vita verekedéssé fajuljon, miközben a házigazda egy törrel hasbaszurta. a szerencsétlen fiatalember olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. rácz jános ellen előzetes letartóztatásba helyezés mellett indult büntetőeljárás. /mti/

...-

bb.26. közlekedési balesetek

tm/ok -cz

1973. március 26.

a xx. kerületben a nagykörösi ut 85. szám előtt szentgyörgyi györgy 60 éves eladó, budapesti lakos szabálytalan helyen haladt át az uttesten, és egy személygépkocsi elütötte. szentgyörgyit súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba.

a vii. kerületben a dózsa györgy ut és damjanich utca kereszteződésében németh istván 15 éves tanuló, és rédl gábor 14 éves tanuló, budapesti lakosok szabálytalan helyen haladtak át az uttesten, és egy személygépkocsi elütötte őket. mindkét gyermek súlyos, nem életveszélyes sérüléssel került kórházba.

illés sándor 36 éves máv alkalmazott a iii. kerület szentendrei ut és kazal utca kereszteződésében szabálytalanul haladt az uttesten és egy személygépkocsi elütötte. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba.

kovács jános 37 éves gépkocsivezető budapesti lakos egy 30-as villamos peronján utazva a xx. kerület nagy sándor utca és baross utca kereszteződésénél kiesett a villamosból. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba. /mti/

...-

bb.27. audiovizuális központ nyiregyházán

vid/kz/ok -cz

1973. március 26.

végleges és tevékenysége végzéséhez megfelelő helyet kapott nyiregyházán a pedagógus továbbképző kabinet, amely 1970 őszén kezdte meg működését. új helyen lehetőség nyílt arra, hogy a hat-ezer kötetes könyvtár elhelyezése mellett audiovizuális központot is kialakítsanak. egy ötven személyes előadói teremben, a legújabb, legkorszerűbb szemléltető eszközök - televíziók, rádiók, magnetofonok, írásvetítők, filmfelvevők és vetítők stb. - állnak rendelkezésre. /mti/

12.00/ok

- 35 -

16/12/73

bb. 28. időjárásjelentés

-cz/e

1973. március 26.

a meteorológiai intézet jelenté 1973. március 26-án, hétfőn 12.00 órakor:

enyhe marad az idő

európa legnagyobb részén továbbra is leszálló légmozgások határozzák meg az időjárást. emiatt kevés a felhő, száraz az idő. az óceán felől a kontinensre beáramlott nedves, hűvös levegő hatása csak egy viszonylag keskeny, marseille és hamburg közötti, 200-300 kilométer széles sávra korlátozódik. a hűvös levegő mozgása az elmúlt 24 órában erősen lefékeződött, ezért csak igen lassan helyeződik át kelet felé.

házánkban vasárnap a délnyugati megyékben 4-7, máshol 8-11 óráig át sütött a nap. csapadékot sehonnan sem jelentettek. a legmagasabb hőmérséklet csak a balaton környékén maradt 15-17 fok között, az ország többi részén 17-22 fokig emelkedett. ma hajnalra csak kevés helyen süllyedt fagypontra alá a hőmérséklet, általában 0, plusz 8 fokig hűlt le a levegő. délelőtt változóan felhős volt az ég. a hőmérséklet 11 órakor 9-17 fok között volt.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 13,6 fok volt, a százéves átlagnál 5,8 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 16 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 765 milliméter, változatlan.

várható időjárás kedd estig: változóan felhős idő, legfeljebb egy-két helyen kisebb futó esővel. mérsékelt, több helyen élénk déli, délkeleti szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet plusz 1, plusz 6, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 14-19 fok között.

távolabbi kilátások péntekig:

tulnyomóan felhős idő, megismétlődő esőkkel, egy-két helyen zivatar. legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek 4-5 fok között. legmagasabb nappali hőmérsékletek a dunántúlon 10-15, máshol 13-17 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 60 százalékán várható.

a duna vizállása budapestnél 205 centiméter. /mt1/

...-

13.00/e

- 36 -

1313⁴⁰

bb. 29. a belföldi szerkesztőség március 26-i híreinek jegyzéke
13.00 óráig

se/e -cz

1973. március 26.

1. szekér beszéde
2. losonczi-beszéd
3. kitüntetések
4. ibusz-üdülés
5. az operaház vendégművészei
6. április 20-án nyitnak a dél-balatoni szállodák
7. huszéves a kisz együttes uttörőcsoportja
8. viharjelzés a velencei tónál
9. könyvárleszállítás
10. hulló dámlapátok
11. a tv műsorterve
12. lépcsőzetes munkakezdés budán
13. a legjobb bányászutatók tatabányán
14. kétszer annyi fa
15. táplálékszervezetek
16. vágányzárás
17. elhunyt gál imre
18. erdőtüzek heves megyében
19. süllőfészek
20. népművészeti kiállítás
21. budapestre érkezett a cskp küldöttsége
22. hazaérkezett moszkvából...
23. vízmérleg debrecenben
24. a nőtanács hírei
25. rendőrségi hírek
26. balesetek
27. audiovizuális központ nyiregyházán
28. időjárásjelentés
29. hírjegyzék

...-

a szerkesztőségek figyelmébe!

-cz/e

1973. március 26.

mai bb. 24. sz. hírünk /a nőtanács.../ első bekezdésének második sorától a helyes szöveg:

...a szíriai általános nőszövetség meghívására...
/mt1/

...-

13.15/e

- 37 -

1315⁴⁰

bb. 30. kitüntetések az államosítás 25. évfordulója alkalmából

t sl/tm/e -cz

1973. március 26.

a nagyipar és a kereskedelem államosításának 25. évfordulója alkalmából az eredményes munka elismeréseként kitüntetések adományozott a népköztársaság elnöki tanácsa. a kitüntetések egy részét Losonczi Pál, az elnöki tanács elnöke adta át hétfőn délután a parlament kupolacsarnokában.

az elnökségben helyet foglalt Kádár János, az MSZMP központi bizottságának első titkára, Fock Jenő, a minisztertanács elnöke, Nyers Rezső, az MSZMP központi bizottságának titkára, a politikai bizottság tagjai és Cséteri Lajos, a népköztársaság elnöki tanácsának titkára. a kitüntetési ünnepségen jelen volt a kormány több tagja. a vendégeket és a kitüntetetteket Losonczi Pál köszöntötte.

/Losonczi Pál beszédét korábbi kiadásainkon közöltük, a beszéd **e m b a r g ó j á t f e l o l d j u k !**

/a munka érdemrend arany fokozatával kitüntetettek névsorát ugyancsak korábbi kiadásainkon közöltük, ennek **e m b a r g ó j á t i s f e l o l d j u k !**

a munka érdemrend ezüst fokozatát 153-an, a bronz fokozatot 220-an kapták.

a kitüntetések átadása után az elnöki tanács fogadást adott a kitüntetettek tiszteletére. /mti/

---

bb. 31. átadta megbízólevelét a német demokratikus köztársaság új magyarországi nagykövete

t bc/tr/e zs -cz

1973. március 26.

Losonczi Pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke hétfőn fogadta Günter Kohrt rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a német demokratikus köztársaság új magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét.

a megbízólevél átadásánál jelen volt Cséteri Lajos, az elnöki tanács titkára, Marjai József külügyminiszterhelyettes, Nagy Lajos, a külügyminisztérium protokoll osztályának vezetője és Pesti Endre vezérőrnagy.

/folyt.köv./

13.17/e

- 38 -

bb. 31. /átadta megbízólevelét...folyt./e

Günter Kohrt nagykövet megbízólevelének átadásakor hangsúlyozta:

- nagy örömmel tölt el az a megtisztelő és felelősségteljes megbízatás, hogy képviseljem szocialista hazámat a magyar népköztársaságban, olyan tiszteletben álló és tapasztalt testvérországban, amelyet a német demokratikus köztársasággal nagyon szoros, baráti kötelékek fűznek össze. Örvedetes, hogy államaink között a politikai, a gazdasági, a tudományos-technikai és a kulturális kapcsolatok az 1967. május 18-án megkötött barátsági együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés alapján folyamatosan és gyümölcsözően fejlődnek, népeink és a szocialista közösség javára.

- a német demokratikus köztársaság és a magyar népköztársaság párt- és kormánydelegációi között a múlt év februári szíves találkozások alkalmával Budapesten megkötött jelentős megállapodások testvéri kapcsolatainkban új, magasabb szakaszt vezettek be. Államaink és népeink kapcsolatait a marxizmus-leninizmus és a szocialista internacionalizmus eszméi hatják át. engedje meg mélyen tisztelt elnök elvtárs, hogy átadjam önnek a német szocialista egységpárt központi bizottsága, a német demokratikus köztársaság kormánya és népe szívből jövő köszönetét azért a nagy segítségért és sokoldalú támogatásért, amelyet a magyar népköztársaság a német demokratikus köztársaságnak eredményes harcában állandóan nyújtott, hogy a nemzetközi életben elfoglalhassa az őt megillető egyenrangú helyét.

- a német demokratikus köztársaság népe rokonszenvvel és nagyrabecsüléssel kíséri a magyar népköztársaság fejlődését és nagy benyomást gyakorolnak rá a magyar nép kimagasló eredményei, amelyeket a fejlett szocialista társadalom építésében a magyar szocialista munkáspárt kipróbált vezetésével ért el.

Losonczi Pál a nagykövet beszédére válaszolva a többi között hangsúlyozta:

- Ön olyan időben kezdi el működését a magyar népköztársaságban, amikor a német demokratikus köztársaság bekapcsolódása a nemzetközi életbe új szakaszba lépett. Ma már gyakorlatilag világméretben megtörtént az NDK nemzetközi jogi elismerése. A német demokratikus köztársaságnak a Szovjetunióval és a többi szocialista országgal közösen kibontakoztatott tevékenysége a nemzetközi béke és biztonság ügyéért fontos hozzájárulás a nemzetközi viszonyok javításához. A munkás-paraszt német államnak a szocializmus építésében elért kimagasló eredményei előfeltételei voltak azoknak a nagy nemzetközi sikereknek, amelyeket az NDK, a szocialista országok családjában, a szocialista együttműködés előnyeire támaszkodva elért.

/folyt.köv./
113.23/e

- 39 -

bb. 31. /átadta megbízólevélét...2.folyt./e

- országaink kölcsönösen előnyös együttműködése, testvéri kapcsolatai a marxizmus-Leninizmus és a proletárinternacionalizmus szellemében a társadalmi, a gazdasági és a kulturális élet minden területén erőteljesen fejlődnek és szélesednek. ezek a kapcsolatok - az 1967-ben megkötött barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződésben foglaltaknak megfelelően - jól szolgálják a szocializmus építésének ügyét mindkét országban.

- párt és kormányküldöttségeink 1972. februári budapesti találkozóján joggal állapították meg, hogy a magyar szocialista munkáspárt x., és a német szocialista egységpárt viii. kongresszusa határozataiban megfogalmazott közös célok tovább erősítették egységünket, elmélyítették együttműködésünket. a találkozó óta eltelt idő ezt az értékelést igazolta. népünk ismeri és nagyra értékeli azokat a kimagasló eredményeket, amelyeket az ndk dolgozói a viii. kongresszus céljainak megvalósításában értek el.

- meggyőződésem, hogy magyarországi tevékenysége során nap mint nap tapasztalni fogja a magyar nép baráti érzéseit és szilárd elhatározását, hogy a szocializmus építésében együtt haladjon a német demokratikus köztársaság dolgozó népével, hogy erősítse barátságát a szovjetunióval és a szocialista közösség többi országával.

a megbízólevél átadása után a nagykövet bemutatta Losonczy pátnak a kíséretében megjelent siegfried balon nagykövetségi tanácsost, willy meurer ezredest, katonai és légügyi attasét, dr. kurt rüdiger kereskedelmi tanácsost, herbert bahr, karl heiland nagykövetségi tanácsosokat, gerhard neubauer, günter sperling, josef liebisch, günther tönnies, günther cawein, alfred may, rolf reusche másodtitkárokat, ernst-joachim eschricht és gerhard rudat kereskedelmi attasékat, günter rāboldt harmadtitkárt, dieter schröder, hansjörg schulz és herw-45, 37.-, -55--ségeket.

az elnöki tanács elnöke szívélyesen elbeszélgetett a nagykövettel, aki ezután a hősök tereén megkoszoruzta a magyar hősök emlékművét. /utl/

...-

13.30/e

- 40 -

Tóth

bb. 32. apró antal beszéde

sb/gk/e -cz

1973. március 26.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk apró antalnak, a politikai bizottság tagjának, az országgyűlés elnökének az államosítás 25. évfordulója hétfői ünnepségén elhangzó ünnepi beszédét.

a beszéd feloldásig e m b a r g ó s !!!

x x x

tisztelt ünnepi nagygyűlés!

kedves elvtársnők, elvtársak!

a magyar népköztársaság kormánya és a szakszervezetek országos tanácsa nevében üdvözlöm ünnepi gyűlésünk minden résztvevőjét. üdvözlöm a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagjait, fock jeno elvtársat, a kormány elnökét, nyers rezső elvtársat, a központi bizottság titkárát, gáspár sándor elvtársat, a szakszervezetek országos tanácsa főtítkárát. üdvözlöm az elnöki tanács, a kormány, a pártszervezetek, a szakszervezetek jelenlévő képviselőit.

külön szeretném üdvözölni azokat az elvtársainkat, harcos-társainkat, akik 25 évvel ezelőtt ebben a teremben együtt voltak és kormányunktól 1948. március 25-én azt a megtisztelő megbízatást kapták, hogy az államosított üzemeket vezessék. közülük sokan ezelőtt egyszerű üzemi munkások voltak, vagy pártszervezeti, szakszervezeti titkárok, üzemi bizottsági tagok, műszakiak vagy kis beosztású vállalati tisztviselők.

huszonöt évvel ezelőtt országunk legfőbb politikai és gazdasági gondja és célkitűzése az volt, hogyan emeljük ki az országot a háboru okozta nehézségekből, a másik főgondunk pedig az volt, hogy hogyan védjük meg az addig megvalósított társadalmi, gazdasági reformjainkat, a reakció meg-megújuló támadásaival szemben.

az a nagy feladat állt pártunk, munkásosztályunk előtt, hogyan teremtsük meg a biztonságos feltételeit annak, hogy az 1947-ben elkezdett hároméves tervet, a szocialista tervgazdálkodást eredményesen folytassuk és a nehéz viszonyok között létrehozott pénzügyi stabilizációt, a forintot megvédjük.

/folyt.köv./
13.35/e

- 41 -

Tóth

bb. 32. /apró antal...folyt./e

„tied az ország - magadnak épited!,, - ez volt pártunk jelszava, ennek a fontos politikai célkitűzésnek a megvalósítását szolgálták a további államosítások is.

a széles dolgozó tömegek aktivitásával dőlt el ezekben az években a legnagyobb politikai kérdés, hogy kié legyen az ország.

az államosítások hazánkban a felszabadulás utáni években a társadalmi, gazdasági fejlődést meggyorsították és a további szocialista átalakulást megalapozták egész népgazdaságunkban.

ebben a nagyjelentőségű harcban, a szocialista forradalom további kibontakoztatásában történelmi jelentőségű volt az 1948-ban végrehajtott legszélesebb körű államosítás, amelyről ünnepi beszédében dr. szekér gyula elvtárs, nehézipari miniszter kíván megemlékezni. /mti/

---

bb.33. megnyílt az olasz műszaki hét

t kg/gk/ok -cz

1973. március 26.

olasz műszaki hét kezdődött hétfőn budapesten az olasz kulturintézetben, a mtesz, a magyar kereskedelmi kamara és az olasz külkereskedelmi intézet rendezi ezt az eseménysorozatot, amelyet mario franzi, olaszország budapesti nagykövete nyitott meg.

a műszaki hete n 22 előadást tartanak olasz szakemberek, főként építőipari, állategészségügyi és élelmiszeripari témakörökben. budapesten ezuttal rendezik meg második alkalommal az olasz műszaki hetet, amelynek fontos célja, hogy magyar szakemberek megismerjék az olasz ipar újdonságait, s ezzel a műszaki ismeretek is hozzájáruljanak a két ország közötti gazdasági együttműködés fejlesztéséhez. a magyar-olasz kereskedelmi kapcsolatok gyorsan fejlődnek, az elmúlt öt évben két és félszeresére növekedett a két ország közötti árucserreforgalom s további emelkedés várható.

a budapesti olasz műszaki hét viszozásaként a tervek szerint még ebben évben magyar műszaki hetet rendeznek olaszországban./mti/

13.45/ok

- 42 -

Tótkör

bb.34. elhunyt hort hella

i nn/gg/h1/ok hgy

1973. március 26.

nyolcvanegy éves korában elhunyt hort hella /horóczy arturné/ az odry művészotthon lakója. több éven át volt az upesti blaha lujza színház, a pesti kabaré, az intim kabaré szubrettje, később pedig a népliget színpad igazgatója. hort hellá 1917-ben bécsben végezte el a zeneakadémiát, s sikerrel szerepelt az osztrák színpadokon is./mti/

---

bb.35. jugoszláviába utazott a vigszínház együttese

t nn/gg/ok hi hgy

1973. március 26.

jugoszláviai vendégjátéokra utazott a vigszínház társulatának egy része. szarejevóban mutatják be kedden gogol egy örült naplója című művének színpadi változatát az ottani nemzetközi irodalmi színházi fesztiválon. szerdán reggel utra kel a társulat másik része is, hogy a zágrábi közönséggel ismertesse meg budapest színházkulturáját. március 29.-én és 30.-án örkenyi istván macskajáték című tragikomédiája kerül színre, míg március 31.-én az egy örült naplója./mti/

---

bb.36. ezer finomvegyszer-mintát mutattak be - magyar-szovjet kiállítás nyílt

i bé/gk/ok sb hgy

1973. március 26.

hétfőn a hungexpo nagymező utcai kiállítótermében magyar-szovjet laborvegyszer-kiállítást nyitott meg v.ny. bikovszkij, a szovjet laborvegyszer-kiállítás vezetője, a szovjet külkereskedelmi vállalat elnöke. immár hagyományosan évente bemutatják a szovjet és a magyar vegyszeripar újdonságait, azokat az anyagokat, amelyeket a nagy érzékenységű műszerekben, bonyolult kémiai-biokémiai folyamatoknál alkalmaznak. a reanal és a szovjetexport között tízéves együttműködési kapcsolat szabályozza a szakosodást és a kereskedelmet, ezek szerint magyarországon évente 1 500féle különböző finomvegyszert szállít a szovjetunió, összesen két és fél millió rubel értékben. a szovjetunióból 500 különböző vegyszer érkezik hozzánk félmillió rubel értékben. a mostani kiállítás ezer vegszermintája között a legnagyobb érdeklődésre a monokristályok tartanak számot, amelyeket a nagy érzékenységű optikai műszerekben hasznosíthatnak majd./mti/

13.50/ok

- 43 -

Tótkör

bb.37. esztergom - nyugat-berlini kooperáció - újfajta marógép első szériája készült el a szim esztergomi marógépgyárban

vid/ká/ok hgy

1973. március 26.

a szim esztergomi marógépgyára, amelyet strigon nevű, kiváló minőségű gyártmányairól a világ sok országában ismernek. különösen nagy gyakorlattal rendelkezik termékeinek körülbelül az 50 százalékát képviselő különféle marógépek gyártásában. különböző típusaik nagy sikert aratnak: kettővel például bnv-nagydiót, egyel lipcsében aranyérmét nyertek.

ezért esett a szerszámgépipari műveknek a választása esztergomi gyárára, amikor az egyik legjelentősebb nyugatnémet céggel, a nyugat-berlini fritz werner céggel - a technoimpex közreműködésével - kooperációs szerződést kötött marógépek gyártására. a külföldi vállalat, amely az egyik legnagyobb nyugatnémet szerszámgépipari egyesülésnek, a deutsche industriellenlagen gmbh-nak a tagja, nagyon sokféle terméket készít. ugynevezett konzolos marógépei egy részének a gyártását bizta a magyar vállalatra. a dokumentáción kívül az öntvényeket, valamint a gépek elektromos berendezéseit is a német cég szállítja.

az esztergomi gyár rövid idő - három hónap - alatt felkészült a nagyon igényes gépek gyártására. most pedig befejezték az első null-széria készítését is. a cikluvezérlésű, mindhárom irányban programozható, nagy szériában készülő alkatrészek gyártására alkalmas gépekből három év alatt 150 darabot készítenek. a szerződés egyelőre 1980-ig szól. 1975-után a szerződésen felül gyártott konzolos marógépeket a megállapodás szerinti országokban a szim értékesítheti./mti/

---

bb.38. magyar szakszervezeti küldöttség utazott hanoi-ba

k sb/tm/ok hgy

1973. március 26.

földvári aladár, a szot elnöke, az szvsz számvizsgáló bizottságának elnöke és timmer józsef szot-titkár vezetésével hétfőn magyar szakszervezeti küldöttség utazott a vietnami demokratikus köztársaságba, hogy részt vegyen hanoi-ban, a szakszervezeti világszövetség végrehajtó irodájának március 29-30. ülésén. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren kiss károly, a szot alelnöke és a szot vezető munkatársai bucsúztatták./mti/

13.55/ok

- 44 -

bb.39. napraforgó monitoros vetőgéppel - utnak indultak az első vetőgépek a cps központból

vid/kz/ok hgy

1973. március 26.

a bábolnai állami gazdaság nagyigmándi cps központjába éjjelnappal, egymás követve érkeznek azok a kamionok, amelyek az egyesült államokbeli ihc cégtől vásárolt traktorokat és vetőgépeket hozzák. a hónap végéig 100 kamiont fogadnak: 76 traktort, ugyanennyi vetőgépet és ekét hoznak az idén újabb 60 000 hektárral bővülő cps kukoricaföldek műveléséhez. a gépek összeszerelését zonnal megkezdték. a munkában - a nagyigmándi szerelők mellett - részt vesznek az új partnergazdaságok szakemberei is.

az első összeszerelt gépek hétfőn indultak el rendeltetési helyükre, most mintegy 20 gépegységgel 4 000 hektáron - főként békés és fejér megyében - napraforgót vetnek. ezeket ugyan még nem termelik zárt rendszerben, de a monitorral felszerelt vetőgépekkel sokkal pontosabban tudják szemenként földbe tenni a magot, és az egymagában is jelentősen befolyásolja a hozamokat. jól jellemzi a cps rendszer magas gépesítési fokát, hogy már tavaly is csak fotocellával, illetve monitorral ellátott vetőgépeket és kombájnokat vásároltak, holott az usa-ban is csak akkor kezdték meg az ilyen gépek tömeges alkalmazását.

a napraforgóvetéssel együtt az idén megkezdik - kísérleti jelleggel - négy állami gazdaságban és egy termelőszövetkezetben 1250 hektáron a cukorrépa cps rendszerrel való termesztését. a kukoricát elsőként az alföldi gazdaságokban vetik el. a vetőmagot már mindenholv kizsállította a cps központ. a termés sok más fontos tényezője mellett nagy gondot fordítanak arra, hogy a legoptimálisabb tőszámot biztosítsák mindenütt. a tapasztalat ugyanis az, hogy az a magas termés egyik nagyon fontos tényezője. a talajadottságoknak, az éghajlati viszonyoknak megfelelően úgy vetnek - hogy 50 000-65 000 tőszámot érjenek el hektáronként./mti/

---

bb.41. megindult a kompjárat a borsodi folyókon

vid/kz/ok hgy

1973. március 26.

borsod megyében a tiszta, a bodrog és a hernád egyes szakaszain még ma is sok helyen nagy terherbírású kompokkal bonyolítják le a két part közötti forgalmat. az idén azonban hat komp szállítja az utasokat és a különböző járműveket a folyókon át. hétfőtől valamennyi közlekedik a vízijárműveket a tiszatardonyi átkelőnél használt „motorizált”, komp kivételével még most is kézi erővel vontatják át a révészek a vízen./mti/

14.00/ok

- 45 -

bb. 40. hetvennégyezer veszélyeztetett gyermekért - sajtótájékoztató a gyermekvédelemről

t azó/tr/e zs hgy

1973. március 26.

az iskolákban jelenleg 26 000, a gyámhatóságoknál pedig mintegy 48 000 veszélyeztetett gyermeket tartanak számon. a 74 000 gyermek sorsát közvetlenül érintő iskolai gyermekvédelmi munkáról, a nevelési tanácsadóról szóló irányelvekről és az üzemi patronálásról tájékoztatta hétfőn a művelődésügyi minisztériumban a sajtó képviselőit László József, a minisztérium gyermekvédelmi osztályának vezetője.

bevezetőjében aláhuzta: a gyermek- és ifjúságvédelmi munka egyik legfontosabb láncszeme változatlanul a megelőzés. az utóbbi időben három dokumentum látott napvilágot, mindhárom a megelőzés szervezettségét, összefogottságát szolgálja. utmutatót adtak ki a pedagógusok számára: „gyermekvédelem az általános iskolában”, címmel. az iskolai gyermekvédelmi munka természetesen nem szorítkozhat csupán az ifjúságvédelmi felelősök munkájára: abban az egész tantestületnek részt kell vennie. ugyanakkor az iskola állandó kapcsolatot tart a szülőkkel, a társadalom legkülönbözőbb szervezeteivel, rétegeivel. érvényes ez a gyermekvédelmi munkára is. az utmutató egyebek között hangsúlyozza: a gyermekvédelem fontos alapelve a nevelési tényezők összehangolása. a veszélyeztetettség megelőzése egyszersmind a gyermek, a család és a társadalom védelmét is jelenti. az iskolák és az egészségügyi szervek dolgozzanak együtt az egészségügyi vizsgálatokban, problémák megoldásában. az iskolák pedig igé-nyeljék a nevelési tanácsadók segítségét olyan nevelési problémák megoldásában, amelyekre egyedül nem képesek.

a nevelési tanácsadók létesítéséről és működéséről szóló miniszteri utasítás egységes szakmai irányelveket fogalmaz meg. többek között kimondja: a családban nevelkedő gyermekek egészséges személyiségfejlődésének, veszélyeztetettségük megelőzésének, a nevelésükkel kapcsolatos problémák megoldásának segítésére a fővárosi, a megyei és a megyei városi tanácsok nevelési tanácsadókat létesíthetnek, tarthatnak fenn, és munkájukat közvetlenül irányítják.

/folyt.köv./

14.15/e

Tótkur

- 46 -

bb. 40. /hetvennégyezer...folyt./e

a megelőző gyermekvédelmi munka dokumentuma az az ajánlás is, amelyet az országos gyermekvédelmi munkabizottság fogalmazott meg a gyermek- és ifjúságvédelmet segítő vállalati és szövetkezeti patronálási mozgalom továbbfejlesztésére. az ajánlás közvetlenül fordul az üzemek dolgozóihoz, szocialista brigádjaihoz: vállalják minél többen a veszélyeztetett sorsu gyermekek patronálását. fontos, hogy a munkahelyek adjanak lehetőséget a nevelőotthonok számára sokoldalú, kölcsönös társadalmi kapcsolatok kialakításához, az állami gondozott gyermekek életre való felkészítése érdekében. jelenleg mintegy 36 000 állami gondozott van az országban, közülük 10 000-en nevelőszülőknél élnek. patronálásra tehát bőséges az alkalom. az ajánlás részletezi az üzemi patronálás javasolt formáit is. egyebek között megemlíti: tegyék lehetővé az üzemek, hogy a nevelőotthoni műhelyekben, foglalkoztatókban és szakkörökben nagy számban oktassanak olyan üzemi dolgozókat, akik alkalmasak a gyermekek nevelésére is, és képesek érdeklődésüket felkelteni valamely szakma, vagy hasznos foglalkozás iránt. segíthetik a nevelőotthonok törekvéseit úgy is, hogy vállalkoznak több pálya megismertetésére, mivel a nevelőotthonokban élő állami gondozott gyermekeknek - a tapasztalatok hiányában - nincs kellő pályaismeretük. hathatós segítséget nyújthatnak a dolgozók, ha egyénileg, családjukkal is kapcsolatot teremtenek egy-egy állami gondozott fiatalal. több állami gondozottnak ugyanis nincsenek szülei, hozzátartozói sem látogatják. ezek a fiatalok a tartós, személyes kapcsolat révén megismerhetik a harmonikus családi életet. /mti/

...-

bb. 43. magyar-Lengyel barátsági napok békés megyében

vid/e fm hgy

1973. március 26.

hétfőn magyar-Lengyel barátsági napok kezdődtek békés megyében. a rendezvénysorozat első eseményeként murony községben megnyílt a lengyel népköztársaságot bemutató dokumentum-kiállítás. a megnyitón Jerzy Zielinski, a budapesti lengyel nagykövetség tanácsosa mondott beszédet.

kedden körösladányban rendeznek magyar-Lengyel barátsági nagygyűlést. /mti/

...-

14.20/e

Tótkur

- 47 -

o

bb.42. időszakos kedvezményes tüzelővásár - április 2-től
30 százalékkal olcsóbbak a hazai szén és brikettek

t kf/tr/ok hgy

1973. március 26.

az április 2-án kezdődő időleges kedvezményes tüzelővásárról tájékoztatta a sajtó képviselőit hétfőn a belkereskedelmi minisztériumban dr. gazda tamás főosztályvezető.

a szénbányászat egyenletes termelését, a kereskedelem készleteinek rendezését segíti a kormány az idén is azzal, hogy költségvetési támogatást nyújt a hazai brikettek és egyes hazai szén engedélyes árusításához, az állami és a szövetkezeti tüzelőkereskedelem április 2-től ideiglenesen 30 százalékos kedvezményt ad a lakossági tüzelővásárlásokhoz. ettől kezdve mázsánként 15 forinttal olcsóbban adják a tatabányai, a dorogi, a várpalotai és a mecseki brikettet, a kedvezmény kiterjed a dolgozók és a nyugdíjasok tüzelő részletvásárlási akciójára is, amely ugyancsak április 2-án indul. az akcióban mintegy 400 000 tonna brikett és 450 000 tonna szén, összesen 850 000 tonna hazai tüzelő értékesítésével számolnak. ezzel mintegy 80-100 millió forintot takaríthat meg a lakosság.

a múltévi hasonló akcióval szemben az idén lényeges változás, hogy a kedvezményes tüzelővásár egy hónappal korábban kezdődik s után a részletvásárlási akcióval együtt tartják a kedvezmény valamennyi utalványra érvényes. a kedvezményes árulista-ra egy-két hiánycikknek számít a szén - például a berentei és a mecseki darabos szén - kivételével a teljes hazai választékot felvették. az akcióban egyébként, akár csak tavaly, kedvezményes vásárolhatnak téli tüzelőt a társasházakhoz, és az ikv kezelési központi fűtésű lakásokhoz, házakhoz. a minisztérium a tüzelőforgalom gyorsítása érdekében ajánlotta vállalatának, hogy központi kedvezményhez maguk is adjanak további engedményeket, áprilisban például a tüzelő díjmentes házhoz-szállításával.

a főosztályvezető elmondotta, hogy a kormány tavalyi hasonló intézkedése meghozta a várt eredményt. sikerült a harmadik negyedévi csúcsidőnyről előrehozni a téli tüzelővásárlások jórészét, s 40 millió forintos állami támogatással a tüzelőkereskedelem felszámolta a porszén-készleteket is. ez hozzájárult ahhoz, hogy soha nem volt olyan jó összetételű a tüzelőkészlet, mint most.

a szilárd tüzelőanyagforgalom egyébként a korszerű fűtési módok elterjedésével szinte évről-évre csökken. az elmúlt szezonban például mintegy 200 000 tonnával kevesebb szén és fát adtak el, mint 1968-ban. jóllehet az idén is 380 000 olajkályha és 50 000 gázkonvektor értékesítésével számolnak, a kereskedelem a tavalyival azonos szinten tartja készleteit, s ehhez elegendő tüzelőt rendelt azért, hogy váratlan események se zavarják a megfelelő tüzelőellátást./mt1/

14.25/ok

- 48 -

10 forinttal olcsóbban hoznak forgalomba tíz fajta hazai szén és mázsánként

bb.44. mit válasszak, mi legyek? - pályaválasztási beszélgetések szombathelyen

vid/fm/ok hgy

1973. március 26.

pályaválasztási beszélgetések kezdődtek hétfőn szombathelyen a középiskolák harmadik osztályos tanulói számára. ezen egy-egy foglalkzási ág emberi és szakmai követelményeit ismertetik a fiatalokkal, akik a leendő munkahelyhez hasonló intézményt és üzemet is megtekintenek. a vas megyei pályaválasztási tanácsadó intézet azért rendezte a több napos pályaválasztási akciót, hogy a diákok időben tájékozódjanak a választott pályáról, annak szépségeiről, gondjairól, a követelményekről, az elhelyezkedési lehetőségekről.

a beszélgetések sora a szombathelyi tanítóképzőben kezdődött. a tanító és általános iskolai tanári pályára készülőket Hollósy Tibor igazgatóhelyettes tájékoztatta a nevelői hivatásról.

a pályaválasztási intézetben dr. Horváth Jenő közgazdász, a körmendi mezőgazdasági főiskola adjunktusa a közgazdasági pályára iránt érdeklődőkkel folytatott eszmecsere./mt1/

---

bb.46. csehszlovák laboratóriumi műszerek kiállítása - sajtótájékoztató a bemutatóról

t sz/tné/sb/ok hgy

1973. március 26.

a kovo csehszlovák külkereskedelmi vállalat képviselői hétfői sajtótájékoztatójukon bejelentették, hogy március 27 és 31 között kiállítást rendeznek korszerű laboratóriumi műszerekből.

a prágai laboratóriumi készülékek gyára többek között bemutatja az újfajta gázkromatográfokat, melyekből már az idén 10 darabot szállított a magyar vállalatoknak. a chron 4 típusu kromatográf a különböző keverékek vizsgálatára szolgál, elsősorban a vegyészeten és a biokémiában, valamint a gyógyszervegyészetben. alkalmazzák egyébként egy-egy sportrendezvényen a doping vizsgálatot is ilyen készülékkel végzik.

várhatóan sokan érdeklődnek majd a gyár mágneses repedésvizsgáló berendezése iránt is. ezenkívül különböző vákuumtechnikai berendezést ultrahangos defektoszkópot, új típusú fémfelgőzőlőt és elektromikroszkópot bemutatnak az érdeklődőknek. a kovo csehszlovák külkereskedelmi vállalat egyébként évente átlag 250 rubel értékben szállít Magyarországra laboratóriumi berendezéseket és mintegy 1 millió rubelért vásárol magyar laboratóriumi műszereket./mt1/

..-

14.45/ok L eze r

- 49 -

NA 1525

bb.47. magyar pártmunkás-küldöttség utazott szófiába

tm/zs/ok hgy

1973. március 26.

a bolgár kommunista párt központi bizottságának meghívására jakab sándornak, az mszmp kb tagjának, a kb osztályvezetőjének vezetésével hétfőn pártmunkás küldöttség utazott szófiába. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren háry béla, a kb osztályvezető-helyettese bucsuztatta. jelen volt sztrasimir iliev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövetségének tanácsosa./mti/

...

bb.48. április 10-23 kiállítás az auschwitzi nemzeti muzeum képzőművészeti alkotásaiból

1 -don/h1/ok hgy

1973. március 26.

a magyar nemzeti galériában április 10-23 között rendezik meg az auschwitzi volt koncentrációs tábor megrázó eseményeit megörökítő képzőművészeti alkotások tárlatát./mti/

...

bb.45. lezajlottak a jelölőgyűlések

1 pr/gk/zs/ok hgy

1973. március 26.

hétfő n lezárult a választások előkészítésének legmozgalmasabb időszaka, országszerte befejeződtek a tanácstag jelölőgyűlések. az egész társadalmat átfogó belpolitikai eseménysorozat tapasztalatairól és a következő hetek választással kapcsolatos tennivalóiról tájékoztatták az országos választási elnökség illetékesei fehér pétert, a magyar távirati iroda főmunkatársát:

- a 67,114 jelölőgyűlés tapasztalatai arról tanuskodnak, hogy a választások előkészítésében széles társadalmi megmozdulás bontakozott ki; a jelölőgyűléseken részvevők száma jóval meghaladta a két és fél milliót. a két esztendővel ezelőttinél többben kértek és kaptak szót, ami azért is számottevő eredmény, mert akkora képviselők jelölése is a gyűlések napirendjén szerepelt. most a gyűléseken megjelent választópolgároknak körülbelül minden tizedike hallatta hangját, s az érdeklődés igazolta, hogy a jelölőgyűlések valóban fontos politikai, jogi intézménnyé váltak, a városok és falvak népe nagy felelősségérzettel gyakorolta jelölési jogát.

a hazafias népfront jelöltjei mellé sok helyütt kerültek föl a listára más társadalmi szervek, üzemi, vállalati, termelőszövetkezeti kollektívák választottjai, s előfordult, hogy egyéni felvetés - és a gyűlésen megjelentek egyharmadának voksa - alapján lett jelölt valaki. megtartották a jelölőgyűléseket a megüresedett két országgyűlési képviselői választókerületben is.

/folyt.köv./

- 50 -

15.00/ok

Nf 150

bb.45./lezajlottak ... 1. folyt./ok

mint ismeretes, budapesti 19-es számú országgyűlési választókerület jelöltje avar istván színművész, a nemzeti színház tagja, a baranya megyei 4-es számú országgyűlési választókerület jelöltje pedig novics jános, az mszmp megyei bizottságának első titkára lett.

- a kettős vagy többes jelölések számának alakulásáról összesített adataink még nincsenek, de érdemes megemlíteni, hogy a jelölőgyűlések „félidejében”, több mint 700 választókerületben állítottak két jelöltet, s néhány hármast jelölésről is értesítettek bennünket. a választók bizalmának birtokosai között a munkások, a dolgozó parasztok és az értelmiségiek csakugy megtalálhatók, mint a társadalom más rétegeinek képviselői. úgy tűnik, hogy előretörték a nők, s több bizalmat kaptak a fiatalabb korosztályok is. tapasztalataink szerint túlnyomórészt eddigi tanácstagjukat jelölték ismét az állampogárok, ami - úgy véljük - egyértelmű bizonyítéka a helyi tanács jó munkájának, elismerése mind a testület, mind a tanácstag eddigi tevékenységének.

- az összejövetelek jó fórumai voltak az alkotó eszmecseréknek, a választópolgárok nem csupán a jelöltek személyéről döntöttek, hanem véleményt mondtak az elmúlt két esztendő tanács munkájáról is. mérlegre tették az országos és a helyi eredményeket, számba vették a következő esztendő teendőit, s elvégzendő feladatok sokaságát gyűjtötték össze „utravalóul”, a tanácstagoknak.

- a jelölőgyűlések lezárásával új szakasz kezdődött a tanácstagok általános választásának előkészítésében: április 10-ig országszerte választási gyűléseket, rétegtalálkozókat, választói összejöveteleket tartanak. fontos, hogy a választópolgárok éppen olyan aktívan és nagy számban vegyenek részt a választási gyűléseken, mint amilyen érdeklődést tanúsítottak a jelölőgyűlések iránt.

- ami a választásokkal kapcsolatos egyéb eseményeket illeti: március 21-én lezárult a kifogásolási „fellebbezési”, időszak, a névjegyzékből való törvényellenes kihagyás, illetve az abba történt törvényellenes felvétel ügyeiben a helyi tanács végrehajtó bizottsága vagy az illetékes járásbírósg dönt. a végleges névjegyzéket - amely számtásaink szerint több mint 7 millió nevet tartalmaz - március 31-től április 3-ig teszik majd ismét közszemlére. / az érdekelt választók az utólagos felvételtől értesítést kapnak./

/folyt.köv./

- 51 -

15.05/ok

Nf 150

bb.45./lezajlott .... 2. folyt./ok

- a helyi választási elnökségek április 5-én megalakítják a szavazatszedő bizottságokat. csaknem 12 000 szavazó kör és helyiség várja majd a szavazókat április 15-én s ugyanennyi szavazatszedő bizottság alakul. a bizottságokban mintegy 60 ezren munkálkodnak majd a választások lebonyolításán. a szavazókörök sorszáma és területi beosztása, a szavazóhelyiségek pontos megjelölése, a választás napja, a szavazás kezdetének és befejezésének időpontját ugyancsak április 5-én teszik közzé választási hirdetményben a helyi tanácsok végrehajtó bizottságai. a szavazókörök határát gondos mérlegelés alapján vonták meg, egy-egy szavazóhelyiségre általában 600-700 választó jut majd.

- ami a választások legfontosabb aktusát a szavazást illeti: a szavazatszedő bizottságok elnökeinek fontos kötelessége, hogy a szavazás megkezdése előtt minden választónak elmagyarázzák a szavazás módját, azt, hogy miként kell voksolni egy, illetve több jelölt esetén. mégis indokolt már most felhívni a figyelmet arra, hogy egy jelölt esetén a szavazólap érintetlen hagyásával, több jelölt esetén pedig a megválasztani kívánt nevének érintetlenül hagyásával a többi jelölt vagy jelöltek nevének kihúzásával lehet szavazni. ha több jelölt esetén a választó egy nevet sem töröl a lapról, szavazata érvénytelen. a szavazólapot borítékba zárva kell az urnába dobni./mti/

---

bb.50. bővül a barkácsbolt hálózata

t pr/gk/ok zs hgy

1973. március 26.

az ezermester és uttörőbolt vállalat hétfőn megnyitotta korszerűsített, bővített üzletét a józsef körút 30-32 szám alatt. amint csapó andrás igazgató elmondotta, az üzlet kielégíti a barkácsboltok minden igényét. alapterületét 120 négyzetméterről 380 négyzetméterre növelték, raktárkészlete 600 000 forintról 3 millió forintra emelkedett. kapható itt minden szerszám és kisgép, ami az otthoni kisebb-nagyobb javításokhoz szükséges, nagy a választék különböző fa- és fémalapanyagokból. a bolt egyik részében uttörő és idjuga Frida egyenruhák, felszerelések várják leendő gazdájukat.

az 1962ben alakult vállalatnak ma már 26 üzlete van az ország minden pontján, az idén nyitnak újat a bartók béla uton, valamint salgótarjánban és békéscsabán. fejlődésükre jellemző, hogy alakulásuk évében még csak 32 millió forintos forgalmat emondhattak magukénak, az elmúlt esztendőben viszont már 298 milliót./mti/

15.15/ok

- 52 -

MA 1540

bb.51. magyar fiatalok csónakexpediója a tigrisen

1/pr/gk/a/zs/hgy

1973. március 26.

hétfő délután utnak indult a magyar ifjúság szerkesztőségének második csónak expedíciója - egyelőre repülőgépen - három vállalkozókedvő fiatal elhatározta, hogy másfél hónap alatt két kisméretű, 3 méternél alig valamivel hosszabb vitorlás csónakon végighajózik a tigrisen, samarrától az arab-öbölig.

az expedíció vezetője vedres lászló, a kisz központi bizottságának munkatársa, tagjai dr. fodor sándor, az elte bölcsészeti tudományi karának adjunktusa és buzetzky győző, a bajai vizgázdálkodási főiskola hallgatója./samarrában egy iraki fiatal is csatlakozik hozzájuk./ céljuk, hogy riportokat, élményanyagot gyűjtsenek a tigris vidékéről, megismerjék irak egyik legjellegzetesebb tájegységét. hajózás közben hidrológiai vizsgálatokat, nyelvészeti kutatásokat és néprajzi gyűjtőmunkát is végeznek. az expedíció egyben próbautja is annak a két vitorlás hajónak - a balatonkenesei sirály ktsz gyármányainak - amely első alkalommal indul el ilyen hosszú folyami útra. úgy tervezik, hogy 1400 kilométeres utjukat a tigris samarra - bagdad - basra szakaszán teszik meg, a lehetőség szerint behajóznak a tigris mellékágai-ba, nagyobb csatornába. az expedíció első állomása a tigris mellékágai-ba, rövid utat tesznek a basra előtti mo-csárvidék tavain, víziútjain, s ,, megsusztatják,, hajóikat az arab-öböl vizén is./mti/

---

bb.60. szerdán érkezik hazánkba dr.bruno kreisky - magyar-osztrák kapcsolatok, jószomszédi együttműködés

1/tf/gg/zs/a/hgy

1973. március 26.

mint már jelentettük, fock jönnek, a minisztertanács elnökének meghívására hivatalos látogatást tesz hazánkban dr.bruno kreisky, az osztrák köztársaság szövetségi kancellárja. magasrangú vendégünk szerdán érkezik budapestre.

x x x

tóth ferenc, az mti diplomáciai hírmagyarozója írja:

sokrétűen és eredményesen alakul az együttműködés magyarországgal és ausztria között. államközi kapcsolataink felszabadulás utáni nyitányaként ausztriai külképviseletünk 1946-ban kezdte meg működését, 1948-ban követséggé alakult át, állandó ügyvivővel az élén. az 1953-tól fejlődésnek indult gazdasági, kereskedelmi és pénzügyi kapcsolatok kedvező hatása nyomán 1954-ben került sor követek cseréjére. a fokozatosan normalizálódó államközi kapcsolatok jelentős eseménye volt a külügyminiszterek találkozója 1964 őszén budapesten és 1965 tavaszán bécsben. diplomáciai kapcsolatainkat 1964 végén nagykövetségi szintre emeltük.

/folyt.köv./
15.10/a

- 53 -

MA 1605

b.60./ szerdán érkezik....folyt./-a

a magyar népköztársaságban osztrák kormányelnök, klaus cancellár személyében, 1967-ben tett hivatalos látogatást, a felszabadulás után első ízben. fock jönnek, a minisztertanács elnökének ausztriában 1969-ben tett viszontlátogatása óta kapcsolataink egyenletesen fejlődnek, egyre inkább olyan konzultációs és munkajellegű kapcsolatokká válnak, amelyek konkrét tartalommal töltik meg az időközben megkötött egyezményeket, a különböző vegyesbizottságok munkáját.

az utóbbi évek kiemelkedő eseménye volt franz jonas osztrák köztársasági elnök hivatalos látogatása hazánkban 1970 júniusában. ennek viszonzására losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke 1971 nyarán tett látogatást a szomszéd országban. a magasszintű kapcsolatok folyamatosságát biztosító ta losonczi pál és jonas elnök nemhivatalos, határmenti találkozója 1972 októberében.

kedvezően alakulnak a két ország gazdasági kapcsolatai, amelyeknek további fejlesztéséhez újabb lehetőségeket nyitott az új hosszulejáratu magyar-osztrák kereskedelmi szerződés, amely 1973 január 1-én lépett életbe. ez a szerződés - konvertibilis elszámolás alapján, kontingensek meghatározása nélkül - a legnagyobb kedvezmény elve alapján szabályozza magyarországi és ausztriai külkereskedelmi forgalmát. ez az első ilyen jellegű kereskedelmi szerződés, amelyet hazánk fejlett tőkés országgal kötött. a kétoldalú külkereskedelmi forgalom értéke 1972-ben 177 millió dollár volt.

rendszeressé váltak s egyre inkább konstruktív szellemű együttműködést eredményeznek a külügyi, a külkereskedelmi, a közlekedésügyi és a mezőgazdasági tárcák konzultációs jellegű - miniszteri és középvezetői szinten egyaránt kiépített - munkakapcsolatai. országaink között a fizetési elszámolás az 1971 októberében aláírt, módosított fizetési megállapodás alapján - szabadon átváltható devizanemekben történik. 1972 júliusában - bécsben - aláírtuk a mezőgazdasági és élelmiszeripari, valamint az ipari termékek márkavédelmét kölcsönösen biztosító eredetvédelmi egyezményt, amelynek jelentőségét aláhuzza az a tény is, hogy ilyen jellegű megállapodást ausztria első ízben kötött szocialista országgal. az egyezményt az elnöki tanács tavaly novemberben megerősítette.

/folyt.köv./
15.15/a

NA 16¹⁰

- 54 -

bb.60./ szerdán érkezik...2.folyt./-a

gyümölcsöző kulturális kapcsolatainkat az 1935-ben kötött, ma is hatályos szellemi együttműködési egyezmény szabályozza, amelynek modernizálására vagy felváltására új egyezményrel - mindkét részről - készség mutatkozik. műszaki-tudományos kapcsolatainkat is egyezmény szabályozza. pozitív a tevékenysége a magyar-osztrák kormányközi, valamint minisztériumok és intézmények közötti vegyesbizottságoknak.

ami a tömegszervezeti kapcsolatokat illeti: jó az együttműködés a szakszervezetek és az ifjúsági szervezetek között. a határmenti megyék, illetve tartományok közötti érintkezés korábban inkább közép-és alsószintű sporttalálkozókra, kulturális rendezvényekre korlátozódott. 1965-ben megtörtént vas-megye és a burgenlandi tartományi kormány vezetői között az első hivatalos kapcsolatfelvétel. a határmenti területeknek az utóbbi három évben politikai szintre emelkedett kapcsolatai jól szolgálják az országaink közötti jószomszédi viszony továbbfejlesztését.

kulturális együttműködésünk fontos ausztriai bázisa a bécsi collegium hungaricum, ahol évente 30-40 művészeti, irodalmi rendezvényt tartunk. szakembereink az intézetben - magyar állami ösztöndíjjal - rendszeresen folytatnak tudományos kutató munkát. a felsőoktatásban közvetlen kapcsolat van a budapesti eötvös loránd tudomány egyetem és a bécsi egyetem, valamint a pécsi és a gräzi egyetem jogi fakultásai között; rendszeres például a vendégelőadók, egyetemi kiadványok cseréje. osztrák zenei intézetekben számos magyar ösztöndíjas folytat - rendszeresen - tanulmányokat. a magyarországi nyári egyetemeken és nyelvtanfolyamokon viszont évről-évre sok osztrák hallgató vesz részt. a magyar tudományos akadémia 19 intézete összesen 56 különböző osztrák tudományos intézet tel tart fenn kapcsolatot. a rádiók és televíziók közötti együttműködésben már megtettük az első lépéseket a rendszeres műsorcsereért. sportkapcsolataink élénke, sokrétűek: évente több mint 100 magyar-osztrák sporttalálkozót rendezünk; a versenyek mellett megteremtettük egyes sportágakban a kölcsönös edzőtáborozás és versenyekre való felkészülés lehetőségeit; s rendszeresek a sportvezetők találkozási is. /mti/

--

bb.49. dr. madas andrás,

k/sb/tm/a/hgy

1973. március 26.

az mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes vezetésével hétfőn magyar küldöttség utazott moszkvába a kgst mezőgazdasági állandó bizottságának 36.ülésére./mti/

15.30/a

--
- 55 -

NA 16¹⁵

bb.52. testvérmegyei komszomolisták bács-kiskunban

vid/fm/a/hgy

1973. március 26.

Évről-évre tartalmasabb a magyar és szovjet testvérmegye: bács-kiskun és krim ifjúsági szervezeteinek együttműködése. a kapcsolatok erősítése, újabb közös programok kidolgozása céljából évente legalább egyszer hivatalos ifjúsági küldöttséget is cserélnek a testvérmegyék. az idén először a komszomolisták látogattak az alföldi megyébe, i.p. stupickijnak, a komszomol krim területi bizottsága első titkárnak vezetésével. hétfőn elkezdődött egyhetes programjuk során találkoznak a megye iparában, mezőgazdaságában dolgozó ifjúkommunitákkal, s többek között részt vesznek a forradalmi ifjúsági napok keretében sorra kerülő kalocsai diákgyűlésen. /mti/

-.-

bb.53. a megyei döntők alapján mintegy kétezer fiatalot várnak a hatodik sárospataki diáknapokra

vid/fm/a/gfy

1973. március 26.

a kisz borsod megyei bizottsága, a borsod megyei tanács művelődésügyi osztálya és a sárospataki rákóczi gimnázium május 18- és 21-e között rendezi meg - immár hatodik alkalommal - a sárospataki diáknapokat.

az ősi iskolavárosban megtartandó seregszemlén borsod, hajdu, szabócsa-szatmár megye, valamint budapest, debrecen és miskolc középiskolás és szakmunkástanulói vesznek részt.

a megyei és városi döntők befejeződtek, s hétfőn megérkeztek a nevezések is a rendező sárospataki rákóczi gimnáziumhoz.

a hét különböző művészetiágban megrendezett vetélkedők alapján vers-és prózamondók, irodalmi színpadok, kórusok, kamarakórusok, szólóénekesek és hangszeresek, valamint zenekarok lépnek dobogóra és adnak számot képességeikről.

a fiatalok részére irodalmi, hely-és zenetörténeti, néprajzi, képző-és iparművészeti, valamint diszítőművészeti, kisfilm-és fotópályázatot írtak ki. pályázhattak verssel, prózával, riporttal, egy város vagy község monográfiájával, petőfivel, csokonaival kapcsolatos emlékek, hagyományok gyűjtésével és feldolgozásával, egy-egy tájegység jellegzetes motívumait feldolgozó kézimunkával is. ezekből az alkotásokból kiállítászt rendeznek a diáknapok alkalmából.

/folyt.köv./
15.35/a

- 56 -

NA 16²⁰

bb.53./ a megyei....folyt./-a

a diáknapok résztvevői - a hagyományoknak megfelelően - találkoznak párt-és állami vezetőkkel. a rendezvény időtartama alatt átveszik a „város kulcsait”, - így ők irányíthatják majd sárospatak életét. a gazdag programban ifjúsági táborítúzek rendezése szerepel, s megtartják a kisz-vezetők fórumát is.

a diáknapi rendezvények legsikeresebb szereplőit a bíráló-bizottság minden művészeti ágban arany-, ezüst- és bronz éremmel jutalmazza. az országos elnöksége különdíjat alapított szovjet szerzők műveinek legjobb tolmácsolói részére.

a megyei és városi döntők alapján a hatodik sárospataki diáknapokra mintegy kétezer résztvevőt várnak. /mti/

-.-

bb.54. jobban bevonják-e a tsz-asszonyokat a vezetésbe - a nőbizottsági elnökök tanácskozása tatabányán

vid/fm/a/hgy

1973. március 26.

jóllehet komárom megyét ipari, bányász megyeként tartják nyilván, mezőgazdasága a korszerű technológiák alkalmazásában, a terméshozamokban, a jövedelmekben és sok más területen is évek óta a legelsőek között van. ebben nagy az érdemük a nőknek, akik a tagság csaknem 40 százalékát jelentik. nagyobb helyet kaptak-e a vezetésben, milyen előnyöket hoztak az alapszabály módosítások, élni tudnak-e az egyesületi szövetségi törvény alapján megváltozott helyzetükkel a nőbizottságok? - ilyen és hasonló témák szereplnek azon a háromnapos tanácskozáson, amely hétfőn kezdődött tatabányán. a nőbizottsági elnökök, aktivisták a megyei tsz szövetség rendezésében vitatják meg - országos és megyei előadók közreműködésével - a helyzetet, a tennivalókat.

a nőbizottsági elnökök 75 százaléka tagja a tsz vezetőségnek, véleményüket kikérik, de mégsem tudnak mindenütt megfelelően befolylni a vezetésbe. sokkal pozitívabbak a tapasztalatok az alapszabályok módosításánál. meggyeszerre csökkentették, illetve differenciálták a nők részére kötelezően előírt munkanapok számát, amelyek alapját képezik a háztáji földterület nagyságának, a betegségi segélynek, a fizetett szabadságnak. javultak a munkakörülmények is: újabb gépesítésekkel könnyítik a nők munkáját meggyeszerre, öltözők, fürdők épülnek. a tanácskozás egyik fontos témája, hogyan tudnak ezeket az előnyöket a nők politikai és szakmai műveltségének növelésével még gyümölcsözőbbé kihasználni. /mti/

15.40/a

- 57 -

NA 16²⁰

bb.55. „ az én petőfim,, - győr-sopron megyei gyermekrajz-pályázat

vid/fm/a/hgy

1973. március 26.

a győr-sopron megyei petőfi-émlékbizottság nagy költőnk születésének 150.évfordulója alkalmából,, az én petőfim,, címmel gyermekrajz-pályázatot hirdetett a megyében. a pályázatra a megye általános iskolásai mintegy 400 petőfi-témájú pályamunkát küldtek be. a legszebb 110 rajzból hétfőn a győri uttórdó házban kiállítás nyílt, amelyet zuber titusz, a festőművész, a megyei tanács népművelési csoportvezetője nyitott meg.

a pályázat első három díjnyertese ingyenes táborozáson vehet részt a nyári szünetben. rajtuk kívül a legjobb alkotások szerzőit a tanács és a társadalmi szervek megjutalmazták. /mti/

.-

bb.56. nem fizetett tartásdíjat - egy évi és négy hónapi szabadságvesztésre ítélték

vid/fm/a/hgy

1973. március 26.

negyedszer állt bíróság előtt balogh andrás 43 éves, foglalkozásánélküli, mátyásdombi lakos. az idült alkoholista férfi nem dolgozott, élettársán élésködött. öt kiskorú gyermeke eltartásához nem járult hozzá, elvált feleségének több mint tízezer forint tartásdíjjal volt adósa. ittás állapotban durva, kötekedő volt, még idős anyját is bántalmazta.

a székesfehérvári megyei bíróság fellebbezési tanácsa balogh andrás tartási kötelezettség elmulasztása és feltűnően durva módon elkövetett becsületsértés miatt egy évi és négy-hónapi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

.-

15.50/a

- 58 -

NA 16²⁵

bb.57. a közmünyilvántartás országos érvényű jogi szabályozását sürgetik a szakemberek

vid/kz/a/hgy

1973. március 26.

hétfőn pécsen, a technika házában, ankétot rendeztek a közmünyilvántartás készítésével kapcsolatos időszerű problémákról. a tanácskozáson a dél-magyarországi területén dolgozó geodéták, továbbá a közmünyeket építő- és üzemeltető vállalatok képviselői vettek részt.

házánkban - mint elmondták - a városok különböző közmünyvezetékeinek komplex felmérése, térképezése viszonylag új feladat, de országos célkitűzés, hogy 1980-ig valamennyi város és nagyobb község közmünyhálózatáról egységes elképzelés szerint, közmünyilvántartás készüljön. tíz évvel ezelőtt uttórdó vállalkozásnak számított, amikor elsőként dunaujvárosban megkezdtek a közterületeken elhelyezkedő közmünyhálózat térképezését. később, az évm három városban - balassagyarmaton, veszprémben és szombat helyen - három különböző tervező vállalat bevonásával, kísérleti jelleggel, elkészítette a közmünyhálózat teljes felmérését. a pécsi ankéton a dunaujvárosi és a szombathelyi tapasztalatokat ismertették és vitatták meg. szombathelyen 900 km földalatti vezeték műszeres felderítését, valamennyi földalatti és felszíni közmünyhálózat bemérését, a térképek elkészítését és a nyilvántartási munkákat másfél év alatt végezték el a budapesti geodéziai és térképezési vállalat. a térképeket a felhasználók, a tanács, valamint a város területén érdekelt vállalatok rendelkezésére bocsátották. ennek birtokában tervezésükben, gazdaságosabban végezhető a közmünyvezetékek karbantartása, a hibaelhárítás és nagy segítség a városfejlesztési munkában. a dunaujvárosban és más olyan városokban, ahol saját kezdeményezésre, önrőből végezték ilyen munkát, műszakilag alacsonyabb értékűek. ezért a tapasztalatok egyértelműen bizonyítják: mielőbb szükséges országos érvényű jogszabály kiadása az egységes közmünyilvántartás megvalósítása érdekében. /mti/

.-

bb.58. szombaton nyit a balatonfüredi annabella

vid/kz/mné/a/hgy

1973. március 26.

vasárnap a balatonpart idegenforgalma már elérte a huszazer-főt, s a következő hetekben további gyors növekedésre számítanak. a szállodák, a kempingek, és az egyéb vendéglátó helyek tatarozása mind a déli, mind az északi parton befejezéshez közeledik, s hamarosan ezek is a vendégek rendelkezésére állnak. az egész balatonpart legnagyobb idényszállója - a balatonfüredi annabella - március 31-én, szombattól tart nyitva. /mti/

- 59 -

16.00/a

NA 16²⁰

bb.59. kiállítás a nagykuság népművészetéről

vid/fm/a/hgy

1973. március 26.

a debreceni orvostudományi egyetem markusovszky kollégiuma és a karcagi gyórfy istván nagykun muzeum rendezésében,, a nagykuság népművészete,, címmel kiállítást nyitottak hétfőn debrecenben, a kollégium klubtermében. a tárláson hagyományos és mai népművészeti alkotások egyaránt láthatók. /mti/

--

bb.61. ankét a központi információk hasznosításáról - megkezdődött esztorgomban a jubileumi év tudományos programsorozata

vid/kz/a/hgy

1973. március 26.

a központi információk hasznosítása címmel ankétot rendezett hétfőn esztorgomban a magyar közgazdasági társaság statisztikai szakosztálya. iparstatisztikusok és üzemgazdászok vitatják meg, hogyan tudnak az információ robbanás időszakában a vállalati és központi szervek olyan együttműködést kialakítani, hogy eredményesen hasznosíthassák az adatokat. az ankét egyúttal tapasztalatcsere is volt. a különböző vállalatok vezetői elmondták, milyen külső információkra tartanak igényt, a központi szervek képviselői ismertették a lehetőségeket és beszámoltak a vállalati információs rendszerekkel kapcsolatos tapasztalataikról.

a magyar közgazdasági társaság ankétja nyitotta meg egyébként az ezredik évfordulóját idén ünneplő esztorgom gazdag tudományos programsorozatát. a magyar tudományos akadémia gerontológiai szakosztálya például nemzetközi konferenciát rendez, a szervezés és vezetéstudományi társaság munka-és üzemszervezési szimpoziумot tart. a magyar urbanisztikai társaság közreműködésével kerül sor a történelmi városok fejlesztésével foglalkozó konferenciára. régészeti, történelmi és irodalmi tudományos ülészeket szerveznek az elte tanszékeinek a segítségével. néprajzi konferenciát rendez a magyar tudományos akadémia, műszaki és híradástechnikai gazdasági konferencia, fakitermelők tudományos tanácskozása, műanyagkollokvium és sok más esemény szerepel a több mint 20 rendezvényből álló tudományos programban. /mti/

--

16.15/a

- 60 -

Nr 1620

bb.62. a részesedési alap felhasználásáról döntött a mecseki szénbányák szakszervezeti tanácsa

vid/kz/a/hgy

1973. március 26.

a mecseki szénbányák szakszervezeti tanácsa hétfői ülésén határozott a vállalat tavaly elért 74.8 millió forint nyereségből származó 54 millió forintos részesedési alap felhasználásáról. a mecseki szénbányászok egy főre jutó nyereségrészesedése azonos az előző évivel. a hét végén összesen 28.6 millió forint kerül a borítékokba. nagyon körültekintően döntöttek a fennmaradó összeg sorsáról. így például 3.3 millió forintot fordítanak a sport célokra, üzemi étkezésre pedig ennek a kétszeresét. a harkányi és a balaton melletti családi üdülő, valamint gyermekintézmények működési költségeihez, több mint 3 millió forinttal járul a vállalat. a dolgozók lakásépítését 1 millió forinttal segítik. a tanulmányi ösztöndíjra 600,000 forintot szavaztak meg. ebből jut majd idegen nyelvtanulás serkentésére, vándortanulók ösztöndíjára, stb. a szociális segélyalap 1,1 millió forint 1973-ban. /mti/

--

bb 63 szovjet gépszállítások - aláírták a jegyzőkönyvet

k sb gk gi hgy

1973. március 26.

hétfőn a külkereskedelmi minisztériumban féderer adolf, a külkereskedelmi minisztérium főosztályvezetője és d. novikov, a szovjetunió nagykövetségének gazdasági tanácsosa aláírta a magyarországon szovjet közreműködéssel épülő gyárakhoz 1974-ben szállítandó nagyberendezések, gépek és anyagok szállítási volumeneit meghatározó jegyzőkönyvet. /mti/

--

bb 64 gyöngyösi istván

k sb tr gi hgy

az építők szakszervezetének főtitkára hétfőn párizsba utazott, ahol résztvesz a francia építők 29. kongresszusán. /mti/

--

16.25/a

- 61 -

Nr 1635

bb.59. kiállítás a nagykuság népművészetéről

vid/fm/a/hgy

1973. március 26.

a debreceni orvostudományi egyetem markusovszky kollégiuma és a karcagi gyórfy istván nagykun muzeum rendezésében,, a nagykuság népművésze,, címmel kiállítást nyitottak hétfőn debrecenben, a kollégium klubtermében. a tárlat hagyományos és mai népművészeti alkotásai egyaránt láthatók. /mti/

--

bb.61. ankét a központi információk hasznosításáról - megkezdődött esztergomban a jubileumi év tudományos programsorozata

vid/kz/a/hgy

1973. március 26.

a központi információk hasznosítása címmel ankétot rendezett hétfőn esztergomban a magyar közgazdasági társaság statisztikai szakosztálya. iparstatisztikusok és üzemgazdászok vitázták meg, hogyan tudnak az információ robbanás időszakában a vállalati és központi szervek olyan együttműködést kialakítani, hogy eredményesen hasznosíthassák az adatokat. az ankét egyúttal tapasztalatcsere is volt. a különböző vállalatok vezetői elmondták, milyen külső információkra tartanak igényt, a központi szervek képviselői ismertették a lehetőségeket és beszámoltak a vállalati információs rendszerekkel kapcsolatos tapasztalataikról.

a magyar közgazdasági társaság ankétja nyitotta meg egyébként az ezredik évfordulóját idén ünneplő esztergom gazdag tudományos programsorozatát. a magyar tudományos akadémia gerontológiai szakosztálya például nemzetközi konferenciát rendez, a szervezés és vezetéstudományi társaság munka-és üzemszervezési szimpóziumot tart. a magyar urbanisztikai társaság közreműködésével kerül sor a történelmi városok fejlesztésével foglalkozó konferenciára. régészeti, történelmi és irodalmi tudományos ülészakot szerveznek az elte tanszékeinek a segítségével. néprajzi konferenciát rendez a magyar tudományos akadémia, műszaki és híradástechnikai gazdasági konferencia, fakitermelők tudományos tanácskozása, műanyagkollokvium és sok más esemény szerepel a több mint 20 rendezvényből álló tudományos programban. /mti/

--

16.15/a

- 60 -

NA 1620

bb.62. a részesedési alap felhasználásáról döntött a mecseki szénbányák szakszervezeti tanácsa

vid/kz/a/hgy

1973. március 26.

a mecseki szénbányák szakszervezeti tanácsa hétfői ülésén határozott a vállalat tavaly elért 74.8 millió forint nyereségéből származó 54 millió forintos részesedési alap felhasználásáról. a mecseki szénbányászok egy főre jutó nyereségrészesedése azonos az előző évivel. a hét végén összesen 28.6 millió forint kerül a borítékokba. nagyon körültekintően döntöttek a fennmaradó összeg sorsáról. így például 3.3 millió fordítanak a sport célokra, üzemi étkezésre pedig ennek a kétszeresét. a harkányi és a balaton melletti családi üdülő, valamint gyermekintézmények működési költségeihez, több mint 3 millió forinttal járul a vállalat. a dolgozók lakásépítését 1 millió forinttal segítik. a tanulmányi ösztöndíjra 600,000 forintot forinttal ebből jut majd idegen nyelvtanulás serkentésére, vándortanulók ösztöndíjára, stb. a szociális segélyalap 1,1 millió forint 1973-ban. /mti/

--

bb 63 szovjet gépszállítások - aláírták a jegyzőkönyvet

k sb gk gi hgy

1973. március 26.

hétfőn a külkereskedelmi minisztériumban féderer adolf, a külkereskedelmi minisztérium főosztályvezetője és d. novikov, a szovjetunio nagykövetségének gazdasági tanácsosa aláírta a magyarországon szovjet közreműködéssel épülő gyárakhoz 1974-ben szállítandó nagyberendezések, gépek és anyagok szállítási volumeneit meghatározó jegyzőkönyvet. /mti/

--

bb 64 gyöngyösi istván

k sb tr gi hgy

az építők szakszervezetének főtitkára hétfőn párizsba utazott, ahol résztvesz a francia építők 29. kongresszusán. /mti/

--

16.25/a

- 61 -

NA 1635

bb 65 „nukleáris analitikai módszerek a környezetvédelemben,,

ok za zs gi hgy

címmel a magyar kémikusok egyesülete hétfőn ankétot rendezett. az ankét bevezető előadását „a nukleáris módszerek jelentősége a környezetvédelemben,, címmel Fehér István, a központi fizikai kutató intézet főosztályvezetője tartotta. /mtl/

bb.66. a gazdaságos termelés fejlesztésével kapcsolatos fel-
adatokról tárgyalt a szot elnöksége

t/kf/p4/sb/a/la

1973. március 26.

a szakszervezetek országos tanácsának elnöksége hétfői ü-
lésén több közérdekű kérdésben foglalt állást. az elnökség fog-
lalkozott a gazdaságos termelés fejlesztésével kapcsolatos a szak-
szervezeti tennivalókkal, megtárgyalta a VIII. szakszervezeti
világkongresszus előkészítésében a magyar szakszervezetekre há-
ruló feladatokat, s egyéb ügyeket. az ülés napirendjén szerepelt
a tervszerűbb vállalati bérpolitikával, a korszerűbb bérfor-
mák alkalmazásával foglalkozó előterjesztés is, amelyet azon-
ban megfelelő kiegészítésekkel legközelebbi ülésén tárgyal meg az
elnökség.

a szot elnöksége - amely első ízben összegezte a gazdaságos
termelés érdekében hozott határozatok, intézkedések megvaló-
sításának tapasztalatait, és a tennivalókat - állásfoglalásában
egyetértett a gazdaságosabb termelés szerkezet kialakításának
szorgalmazásával. hangsúlyozta, hogy a termelést fejlesztő, kor-
látozó és a gazdaságtalan termelést visszafejlesztő politikának
a szociálpolitikai elvekkel összhangban kell érvényesülnie. a
dolgozók érdeke is azt követeli, hogy tudásukat, képességeiket
hatékonyabb munkaterületeken, korszerűbb és jól jövedelmező ter-
mékek előállításában kamatoztassák, s ezzel arányban álló maga-
sabb keresetet érjenek el. a feladat megoldása során a társada-
lom és az egyének érdekei azonosak, egybeesésük azonban nem ma-
gától értetődő. a szakszervezet elnökségének álláspontja, hogy
a korszerűtlen termékeket, az elavult technikát úgy kell kicserél-
ni, korszerűvel felváltani, hogy az ne sértse a dolgozók érde-
keit.

/folyt.köv./

17.00/a

- 62 -

NA 17-25

bb.66./ a gazdaságos....folyt./-a

az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy a gazdaságosabb
termelés növelése és a nem gazdaságos gyártás szűkítése a várt-
nál lassabb folyamat, s különösen a vállalatoknál okoz gondot a
hatékonyabb termelés szerkezet kialakítása. a termékváltás lehe-
tősége az alapanyagiparban - főleg a kohászatban, a vegyiparban -
korlátozott. a szabályozórendszer sem leegyé ősztönöz a gazdaságtal-
an vagy a hasznos termékek megítélésére. a korszerűség és a jö-
vedelmezőség sok esetben nem esik egybe. a jól jövedelmező vállala-
tok termelésének fejlesztése, bővítése olyan terhekkel jár, a-
melyek előbb vagy utóbb állami támogatás igénybevételére kényszerít-
nek ezeket a vállalatokat is. az elnökség szerint ha a felü-
gyeleti szervek megfelelő időben beavatkoznak el lehetne kerül-
ni nagyobb zavarokat, de sok esetben ez a,, megelőzés,, hiányzik.

a kormányhatározatnak megfelelően a veszteséges termékek he-
lyett több új, korszerű, jövedelmező gyártmány előállítására kell
átterelniük a vállalatoknak. ehhez az értékesítési piac gondos fel-
derítésére, előrelátására van szükség. sok vállalatnál azonban a
hagyományos termékestruktúrához ragaszkodnak ezért, mert azok pia-
ca adott, értékesítési lehetősége jobb, szemben az új termékek el-
adásával járó bizonytalansággal. a tapasztalatok szerint a korsze-
rű struktúra arányainak javítása olyan pótlólagos befektetést igény-
el, amelyhez még a hatékonyan működő vállalatoknak sem áll rendel-
lyezte, hogy a felügyeleti szerv támogatást adhat a gazdaság-
talanul működő vállalatoktól elvont eszközökből, ténylegesen azon-
ban erre még nem került sor.

sok helyen a munkaerő hiány gátolja a korszerű gyártmánystruk-
tura kialakítását, pedig a megoldáshoz lehetőséget nyújt a munka-
erő átcsoportosítása a gazdaságtalan termelőterületekről. a ren-
delkezés azt igényelné, hogy a vállalatok előre kidolgozott komp-
lex intézkedési tervek alapján kezdjék meg a munkaerő átcsoporto-
sítást, a lehetőség szerint, áthelyezéssel. így az érintett dolgo-
zók új munkaterületükön, munkakörükben is megkaphatják korábbi
jövedelmüket, a szociális juttatásokat. a tapasztalatok azonban azt
mutatják, hogy a vállalatok önszántukból még kevésbé élnek ezzel
a lehetőséggel.

Lényegesen kedvezőbb a helyzet a vezetési, a szervezési prob-
lémákból eredő gazdaságtalan termelés felszámolásában. több ága-
zatban például veszteségesen működő vállalatokat jól dolgozó üze-
mekkel vontak össze, s a szakszervezeti központokkal együttműköd-
ve külön program szerint oldották meg a dolgozók eltérő bérszínvo-
nalából, szociális juttatásaiból adódó feszültségeket.

/folyt.köv./

17.10/a

- 63 -

NA 17-20

bb.66./ a gazdaságos....2.folyt./-a

a problémák ellenére a szakszervezetek a tárcákkal együttműködve a maguk területén szorgalmazzák a gazdaságosság érdekében szükséges termékcserét. az elnökség hangsúlyozta, hogy e váltással kapcsolatos terheket azonban nem háríthatják át a dolgozókra. a technika átalakítása miatt egyetlen dolgozót sem érhet sérelem. gondoskodni kell arról is, hogy a termékcserével ne csökkenjen azoknak a cikkeknek a termelése, amelyek fontosak a lakosság ellátásának, a népgazdaság külkereskedelmi és fizetési mérlegének egyensúlya szempontjából.

az elnökség megállapítása szerint a gazdaságos termelés szerkezet kialakításának vitái főleg a közgazdasági, a pénzügyi problémákkal foglalkoznak, kevés szó esik azonban e kérdés emberi oldaláról. ezzel kapcsolatban sok feladat járul a szakszervezetekre, s különösen fontos tennivalójuk, hogy a dolgozókat az állami intézkedések végrehajtásához megnyerjék, továbbá szorgalmazzák az alkalmazkodás könnyítéséhez, az új munkarend megkedveltetéséhez szükséges feltételek megteremtését, s biztosítsák, hogy a műszaki-gazdasági átszervezésekben érintett dolgozókat ne érje anyagi károsodás. az elnökség felkérte az ipari termelés gazdaságos szerkezetének kialakításában érintett szakszervezeti központokat, hogy idejüket munkájuk tapasztalatait rendszeresen összegezzék, s a jövő év első negyedében bocssássák azokat a szót rendelkezésére.

az ülésen az elnökség úgy döntött, hogy április 14-re összehívja a szót plénumot, amely az 1972. évi munkát értékeli. /mti/

--

bb.67. tolna megyei fiatal tanácstagok és kisz-vezetők eszmecsereje

vid/fm/a/La

1973. március 26.

szekszárdon hétfőn kerekasztal-beszélgetésre hívta össze tolna megye fiatal tanácstagjait és tanácstag-jelöltjeit a megyei kisz-bizottság. a tolna megyei pártbizottság új székházában tartott találkozáson a megye ifjúsági vezetőivel, köztük varjas jános-sal, a megyei kisz-bizottság első titkárával és benizs sándorral, a megyei kisz-bizottság titkárával - beszélgettek életükről, munkájuk tapasztalatairól, gondjaikról és tennivalóikról az 1971-ben megválasztott tanácstagok.

benizs sándor, a megyei kisz-bizottság titkára közölte, hogy a majd megválasztott ifjú tanácstagoknak négy napos továbbképzést rendeznek az idején nyáron. /mti/

17.15/a

y
M 17 Y

--
- 64 -

bb.68. felülvizsgálatra szorulnak a lakásárak komárom megyében - az évm vezetői tatabányán

vid/p fm/ La

1973. március .26./mti/

az építésügyi és városfejlesztési minisztérium vezetői a következő hetekben az ország minden megyéjében a helyszínen meg tárgyalják a legsürgősebb tennivalókat, és értékelik a negyedik öt-éves terv eddigi éveiben elért eredményeket. az első ilyen tanácskozásra komárom megyében került sor; padányi mihály miniszterhelyettes és a minisztérium több vezető munkatársa hétfőn tatabányán a megye vezetőivel vitatta meg a soronlévő feladatokat. a megbeszélésen részt vett havasi ferenc, a megyei pártbizottság első titkára, pulay zoltán, a megyei pártbizottság titkára és kiss istván, a megyei tanács elnöke is.

elsősorban a lakások magas építési költségeinek okait elemezték. a tanácskozás résztvevői úgy ítélték meg, hogy felülvizsgálatra szorulnak a megyében a lakásárak. megnézik majd, hogy miért kerül többre tatabányán egy összkomfortos lakás, mint például győrben. a megye vezetői szövé tették, hogy a házigyári elemekből készült lakótömbökben sok a panasz- különösen a felsőbb szinteken - a hő-és hangszigetelésekre. ugyancsak minőségi kifogások merültek fel az ugynevezett alagut-zsaluzásos módszerrel épült lakásokkal kapcsolatban is. mindkét témában felsőbb szintű vizsgálatokat sürgették. javasolták a komárom megyeiek, hogy vizsgálják felül a lábatlani vasbetongyár gyártmány szerkezetét, mert véleményük szerint az korszerűsítésre szorul. hasonlóképpen indítványozták a beruházások megvalósításában közreműködő szervezetek érdekeltségi rendszerének korszerűsítését, javítását is.

a tanácskozáson született elhatározások nyomán több problémát a minisztérium és a megye vezetői együttesen oldanak meg. így például felkérlik a belkereskedelmi minisztériumot, hogy javítsa meg komárom megyében a tűzép-telepek építőanyag-ellátását. a legalapvetőbb anyagokból például cementből, téglától -ugyanis az igényeknek csak 60-70 százalékát tudják kielégíteni. a rossz ellátás sok bosszúságot, utánjárást okoz a lakosságnak és lassítja a családiházak építését.

tatabánya város vezetői arról tájékoztatták a minisztérium képviselőit, hogy akadályok merültek fel a cementgyár-környéki egészségtelen lakótelep szánálásánál, s kérték ezzel kapcsolatban a minisztérium segítségét. /mti/

17.25/p

--
-65-

M 17 Y

bb.71. kádár jános fogadta az arab ujjászületés szocialista pártjának küldöttségét

fné/a/La

1973. március 26.

kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára hétfőn a kb székházában fogadta abduallah al-ahmart, az arab ujjászületés szocialista pártjának főtitkárhelyettesét, és a küldöttség tagjait. a szíriai arab köztársaságból érkezett delegáció az mszmp központi bizottságának meghívására tartózkodik Magyarországon.

a szívélyes baráti találkozón részt vett biszku béla, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára.

x x x

az arab ujjászületés szocialista pártjának hazánkban tartózkodó küldöttsége abduallah al-ahmar főtitkárhelyettes vezetésével vasárnap ellátogatott komárom megyébe. tatabányán a megye vezetőinek társaságában havasi ferenc, az mszmp központi bizottságának tagja, a megyei pártbizottság első titkára tájékoztatta a vendégeket a megye helyzetéről. ezután a delegáció megtekintette a bábolnai állami gazdaságot, ahol burgert róbert, a központi bizottság tagja, a gazdaság igazgatója adott tájékoztatást.

biszku béla, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára hétfőn ebédet adott a küldöttség tiszteletére. az ebéden részt vettek borbély sándor, havasi ferenc, puja frigyos, a központi bizottság tagjai, gyenes andrás, az mszmp kb külügyi osztályának vezetője, valamint bencsik istván, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára. jelen volt abdul-halim kaddour, szíria budapesti nagykövete. /mti/

-.-

17.30/a

NA 17³⁰

- 66 -

bb.70. mezőgazdasági miniszterek határmenti találkozója

vid/fm/a/La

1973. március 26.

dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter meghívására vasárnap hazánkba érkezett ivo kustrak, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság mezőgazdasági minisztere és rade pavlovics, a horvát szocialista köztársaság mezőgazdasági minisztere. a jugoszláv delegációhoz a határon csatlakozott dr. ziga vodusek, jugoszlávia budapesti nagykövete, a vendégeket a letenyei határállomáson dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter és ujjvári sándor, a zala megyei tanács elnöke fogadta.

a két szomszédos ország mezőgazdasági miniszterei ezt követően keszthelyen a magyar és jugoszláv mezőgazdaságot kölcsönösen érintő kérdésekről tárgyaltak. a szívélyes, baráti hangulatban lezajlott tárgyalásról ivo kustrak ezeket mondta:

- látogatásunk és jelenlegi tárgyalásaink célja országaink, Magyarország és Jugoszlávia mezőgazdasága között a magas színvonalon fejlődő kapcsolatok erősítése és elmélyítése. jelentősnek tartjuk a magyar gyümölcs- és zöldségtermesztési kultúra fejlődését, s jó együttműködési lehetőséget látunk a jugoszláv mezőgazdasági kombinátok és a magyar élelmiszeripari üzemek között.

a tárgyalás eredményeit dr. dimény imre így foglalta össze:

- találkozásunk fő témája az volt: keressük a lehetőséget egyre erősödő kapcsolataink kiszélesítésének és elmélyítésének. a sok tapasztalatot adó találkozás és tárgyalás során így látjuk, további lehetőség van a kukoricavetőmag-cserében, a szarvasmarha- és sertéstenyésztési, a tartási technológiák kölcsönös tanulmányozásában, az öntözéses gazdálkodás tapasztalatainak kicserélésében, az állategészségügy hatékonyabbá tételében, a vadgazdálkodásban, az élelmiszeriparon belül pedig a zöldségtermesztés, feldolgozás, a konzervipari együttműködés rejt lehetőségeit.

a vendégek hétfőn reggel felkeresték a zala megyei pacsai termelőszövetkezetet, ahol nagy miklós elnök a tsz kertészeti ágazatának tevékenységéről adott tájékoztatást. a magyar és jugoszláv mezőgazdasági miniszterek ezt követően a keszthelyi agrártudományi egyetem nagykanizsai agronómiai főiskolai karát látogatták meg.
/folytt.köv./
17.40/a

- 67 -

NA 17⁴⁰

bb.70./ mezőgazdasági....folyt./-a

az egyetemi tanács nevében dr. belák sándor rektor és dr. petrányi istván köszöntötte a vendégeket és tájékoztatta az egyetem, illetve a főiskolai kar szakember-nevelő, tudományos kutató és szaktanácsadói tevékenységéről. a delegáció felkereste a nagykanizsai sörgyárat is, ahol gümöri jános igazgató bemutatta az évi 560 000 hektoliter sört és 14 000 tonna malátát előállító gyárat.

a határmenti miniszteri találkozó a délutáni órákban befejezte magyarországi munkáját és a két küldöttség jugoszláviába utazott: kedden zágrábban folytatják a megbeszéléseket./mti/

..

bb 69 magyar-angol kereskedelmi tárgyalások

k sb gk gi la 1973. március 26.

angol kereskedelmi küldöttség érkezett budapestre hétfőn p.s. prestonnak, az angol kereskedelmi és iparügyi minisztérium államtitkárának vezetésével. a küldöttség kedden kezdi meg a tárgyalásokat, amelyeken a magyar delegációt dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes vezeti. a megbeszéléseken a magyar-angol vállalatok és szervezetek közötti ipari, valamint műszaki-tudományos együttműködés kérdései kerülnek napirendre, s a küldöttségek áttekintik a két ország közötti kereskedelmi kapcsolat alakulását is. /mti/

..

bb.72. zeneesztéták nemzetközi szemináriuma az akadémián

ro/tr/a/zs/la

1973. március 26.

szocialista
hét európai ország zeneesztétikájának kiemelkedő képviselői részvételével kezdődött meg hétfőn a magyar tudományos akadémián az v. nemzetközi marxista zeneesztétikai szeminárium. a tanácskozást dr. simó jeno művelődésügyi miniszterhelyettes nyitotta meg.

/folyt.köv./

17.45/a

-68 -

NA 1800

b.72./ zeneesztéták....folyt./-a

hangsúlyozta, hogy a mostani konferenciát mind a marxista esztétika, mind a szocialista országok zenei életének mindennapos gyakorlata szempontjából nagyra értékeljük, és megkülönböztetett várakozással tekintünk a tanácskozás eredményeire. szót arról, hogy jelenleg országos méretekben vizsgáljuk a kultúra és a néptömegek találkozásának kérdéseit, s átfogó terv készül a szocialista tudat fejlesztése érdekében, a művelődés hatósugarának kiterjesztésére. hozzáfűzte, hogy ebben nem szorítkozunk csakis a magunk tapasztalataira. ahhoz, hogy előbbre lépessünk, meg kell ismernünk mindazon eredményeket, öt kettő sajátítanunk mindazokat a bevált módszereket, amelyeknek a szovjetunió és valamennyi baráti szocialista ország közbe kimondott kell alkalmazni. a szocialista országokban felvirágozott zenekultúra funkcióinak, értékeinek vélemények cseréje, viták révén való tisztázása, a zenekultúra értékeinek elsajátításába elvett sikeres kölcsönös megismerése mindannyiunk számára sok tanulságot kínál. hiszem abban, hogy az önközös erőfeszítések hozzájárulnak a szocialista zenekultúra elvi kérdéseinek tisztázásához, a legjobb tapasztalatok elterjesztéséhez, s ezzel zenei életünk hatósugarának további kiterjesztéséhez, a zeneileg művelt emberiség számának gyarapításához - mondotta.

sárai tiber, a zeneművészek szövetségének főtitkára elnöklésével kezdődött meg a tanácskozás, amelynek elnökségének foglaltak helyet az egyes delegációk vezetői: l.v. danilevics, a szovjet zeneművészek szövetsége zene tudományi szakosztályának elnöke, ovidiu varga román zene tudós, egyetemi tanár, dr. zdenek novacek, a pozsonyi konzervatórium igazgatója, a szlovák zeneművészek szövetsége elnöke, dr. zofia lissa zene tudós, a varsói zene tudományi intézet igazgatója, venetia kraszter, a botgár zene tudományi intézet professzora, valamint hors domagalla zene tudós, az ndk zeneművész szövetségének másodtitkára.

a konferencia első napján a sz. szohor szovjet zene tudós „zene és közönség a szocialista társadalomban”, címmel ismertette a tanácskozás egyik főreferátumát, a szocialista kultúra és marxista zeneszociológia, címmel magyar főreferátumot - a magyar zeneművészek szövetségének beszámolóját a részvevő tudósok már korábban írásban megkapták. a hétfő délutáni tanácskozáson szovjet és a magyar főreferátumot vitatták meg. a négy napos konferencia során 19 előadás hangzik el, többek között a hallgatók izlésének különbözőségéről, a rádió és a televízió küldetéséről és feladatairól a tömegek zenei nevelése terén. /mti/

17.50/a

-69 -

NA 1800

bb.73. diplomáciai hírek

pá/a/zs/la

1973. március 26.

Bangladesh népi köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából Losonczi Pál, az elnöki tanács elnöke Abu Sayeed Choudhury köztársasági elnököt, Fock Jenő, a minisztertanács elnöke Mujibur Rahman sejk miniszterelnököt köszöntötte táviratban. Péter János külügyminiszter dr. Kamal Hussain külügyminiszternek küldött üdvözlő táviratot.

x x x

Aboubakar Biro Kanté, a guineai köztársaság új magyarországi nagykövete Budapestre érkezett. A nagykövetet Tóth Rajmond, a külügyminisztérium protokoll osztályának helyettes vezetője üdvözlölte.

x x x

A görög nemzeti ünnep alkalmából Michel-Georges Mazarakis nagykövet fogadást adott a nagykövetségen. /mti/

--

bb.74. ünnepi nagygyűlés az ipar államosításának 25.évfordulója alkalmából

t/sl/gk/a/la

1973. március 26.

A magyar népköztársaság minisztertanácsa és a szakszervezetek országos tanácsának elnöksége hétfő délután a vasas szakszervezet székházának dísztermében ünnepi nagygyűlést rendezett az ipar államosításának 25.évfordulója alkalmából.

Az ünnepi nagygyűlésen részt vett Fock Jenő, a minisztertanács elnöke, Apró Antal, az országgyűlés elnöke, Gáspár Sándor, a szot főtitkára, Nyers Rezső, az MSZMP központi bizottságának titkára, a politikai bizottság tagjai, dr. Ajtai Miklós és dr. Timár Mátyas, a minisztertanács elnökhelyettesei, dr. Székér Gyula nehézipari miniszter, a központi bizottság tagja. Jelen volt az elnöki tanács, a kormány több tagja, ott voltak a szocialista munka hőse címmel kitüntetett dolgozók, vállalati igazgatók, munkások.

A himnusz hangjai után az ünnepi nagygyűlést az elnöki tisztet betöltő Apró Antal nyitotta meg.
/folyt.köv./
18.20/a

- 70 -

NA 18²⁰

bb.74./ ünnepi nagygyűlés.....1.folyt./-a

/ Apró Antal beszédét bb.32.számú kiadásunkon közöltük. A beszéd embargóját feloldjuk/

Ezután dr. Székér Gyula nehézipari miniszter, az MSZMP központi bizottságának tagja mondott ünnepi beszédet.

/ dr. Székér Gyula beszédét bb. 1.sz. kiadásunkon közöltük. A beszéd embargóját az alábbi javításokkal feloldjuk:

A második folytatás első bekezdésében az első mondat helyesen: a földreform során 5.6 millió katasztrális holdat v e t t ü n k i g é n y b e é s e n n e k n a g y o b b r é s z é t k i o s z t o t t u k a mezőgazdasági munkások, cselédek....

ugyancsak a 2. folytatás ötödik bekezdésének második részét /...ami számos ipari és közlekedési.../közvetett módon állami tulajdonba juttatott./ kérjük törölni.

A 3. folytatás ötödik bekezdését/ az ipar részesedése...mintegy husz százalékát foglalkoztatta./ kérjük teljes egészében törölni.

A 4. folytatás első bekezdésének utolsó mondata helyesen:külnösen nagymértékű volt a gépipar termelőképességének csökkenése./ ,, az alapvető fontossága,, megjelölés kimarad./

A 4. folytatás utolsó bekezdésének alulról számított második sorában helyesen: ..a m e l y e k r e méltán lehetünk büszkék...

A 6. folytatás alulról számított harmadik bekezdésének befejező része helyesen:...s ma kereskedelmi sulyban kifejezve megközelíti a h á r o m m í l l i ó tonnát. ugyanennek a folytatásnak az utolsó bekezdését /vegyiszálgyártásban is...hazai termelésből ellátni. / teljes egészében kérjük törölni.

A 7. folytatás negyedik bekezdésének alulról számított második sorában a szöveg helyesen:...termelését s z ü n t e t t ü k m e g.

A 8. folytatás negyedik bekezdésének első mondata helyesen így hangzik: építőiparunk a szocialista termelési viszonyok talaján a beruházási építkezések révén....

/folyt.köv./
18.25/a

- 71 -

NA 18²⁵

bb.74-; Ünnepi nagygyűlés....2.folyt./-a

a 9. folytatás negyedik bekezdésének első mondata kimarad.
a szöveg így kezdődik: az ipar látja el a mezőgazdaságot...

ugyanezen folytatás ötödik bekezdésének negyedik sorában a
szöveg helyesen: ma 220 kilogramm műtrágya h a t ó a n y a g o t
használunk fel....

ugyanennek a bekezdésnek az utolsó mondata helyesen: szocia-
lista mezőgazdasági üzemeink a korszerű agrokultúra és a
k o r s z e r ű t e c h n i k a révén ma felé....

a 10. folytatás első bekezdésének utolsó mondata / a 100
forint nemzeti jövedelemre...megkötés szerződött/ törleszt. ugyan-
ezen folytatás harmadik bekezdésének utolsó mondatában a
szöveg helyesen:....az ország majdnem mindegyik községét b e -
k a p c s o l t u k a rendszeres autóbusz-forgalomba.

a 12. folytatás második bekezdésének hetedik sorában a
szöveg helyesen:

ebben i s kiemelkedő szerepe van a szovjetunióval....

ugyancsak a 12. folytatás második bekezdésének első mondatá-
ban a szöveg helyesen:... a szocialista gazdasági integrációba
való e g y r e f o k o z o t t a b b bekapcsolódás lét-
kérdés....

a 13. folytatás ötödik sorában a szöveg a következőképpen
egészül ki:

....nagyarányu növelését szolgálja a s i k e r e s e n
m e g i n d u l t é s f o l y t á t ó d ó textilipari re-
konstrukció. ugyanezen folytatás utolsó bekezdésében a harmadik
sor elejétől a szöveg helyesen:

kossuth Lajos azt mondta, hogy... a n e m z e t , amely
csupán földművelést űz, a m o l y a n f é l k e z ű t e r e m -
t é s .....

dr. Székér Gyula beszédét Ünnepi műsor követte. Ismert művé-
szek a többi között dokumentum-felvételeket adtak elő az álla-
mosítási törvény 1948. évi országgyűlési tárgyalásának jegyzőköny-
véből.

az Ünnepi nagygyűlés az internacionálé hangjalval ért véget.
/mti/

18.35/a

NA 1902

bb.75. operaházi ankét az ifjúsági bérletsorozatokról

t/ró-gg/a/zs/la

1973. március 26.

a magyar állami operaház igazgatósága hétfőn az operaház
székely bertalan termében ankétot rendezett az 1973-74. operai
évadra kibocsátott ifjúsági bérletsorozatokról. a találkozáson
az iskolai operaszervezéssel foglalkozó pedagógusok, művelő-
désügyi osztályvezetők és szakszervezeti vezetők vettek részt.
Lukács Miklós, az operaház igazgatója bevezetőjében köszö-
nét fejezte ki az iskolák vezetőinek, hogy lehetőséget nyuj-
tanak a tanulóifjúság legszélesebb rétegeinek az opera-és ze-
nekedvelők taborába történő bevonására. hangsúlyozta, hogy
az idei évad számadatai - több mint 15,000 öt előadásos bér-
let és a több mint 5,000 hat előadásos főiskolai bérlet kelt
el - igazolják az ifjúság zenei izlésének fejlődését.

az opera szerepe az ifjúság nevelésében címmel edry ede ve-
zető szakfelügyelő tartott vitaindító előadást. hangsúlyozta,
hogy a zenei izlésformálás az oktatás-nevelés szerves része,
s utalt a zene nyújtotta művészeti élmény emberformáló erejé-
re, amelyhez az operaház műsorpolitikája nagy támogatást nyújt.

az operaház igazgatósága az 1973-74-es évadra három opera-
házi bérletet bocsát ki, az erkel színházban hat bérletsorozat e-
lőadásait rendezik meg: három sorozat előadásai vasárnaponként dél-
előtt 11 órakor, másik három sorozatái hétköznap délután 1/2 6
órákor kezdődnek. /mti/

bb.77. a magyar televízió,

a/la

1973. március 26.

műsorszerkesztősége közli: március 26-án megállapodás történt
abban, hogy aczél György és Alain Peyrefitte között „párbeszéd”,
című tervezett televíziós vitát március 28-áról április 25-
ére, szerdára halasztották. /mti/

NA 1910

bb.76. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 órától
18.00 óráig:

la/p

1973.március 26.

30. kitüntetések az államosítás évfordulóján
31. az ndk új nagykövete átadta megbízólevelét
32. apró antal beszéde
33. olasz műszaki hét
34. elhunyt hort hella
35. a vigszi/nház együttes jugoszláviába utazott
36. ezer finomvegyszer-minta
37. újfajta marógép
38. magyar szaksz.küldöttség utazott hanoiába
39. napraforgó monitoros vetőgéppel
40. sajtótájékoztató a gyermekvédelemről
41. kompjárat a borsodi folyókon
42. tüzelővásár
43. magyar-lengyel barátsági napok
44. pályaválasztási beszélgetések
45. lezajlottak a jelölőgyűlések
46. csehszlovák laboratóriumi műszerek
47. pártmunkás küldöttség utazott szófiába
48. auschwitz-i nemzeti múzeum
49. mezőgazdasági küldöttség utazott moszkvába
50. barkácsboltok
51. csónak expedíció
52. komszomolisták bács-kiskunban
53. sárospataki diáknapok
54. nőbizottsági elnökök tanácskozása
55. „az én petőfim,,
56. nem fizetett tartásdíjat
57. közműnyilvántartás
58. nyit az annabella
59. kiállítás a nagykunság népművészetéről
60. bruno kreisky
61. ankét a központi információkról
62. mecseki szénbányák
63. szovjet gépszállítások
64. gyöngyösi istván párizsba utazott
65. nukleáris analitikai módszerek
66. a szot elnökségének ülése
67. tolna megyei fiatal tanácstagok
/folyt köv ./

19.35/p

-74-

NA 2000

bb.76. belföldi szerkesztőség.....folyt /p

68. az évm vezetői tatabányán
69. magyar-angol kereskedelmi tárgyalások
70. mezőgazdasági miniszterek határmenti találkozója
71. kádár jános fogadta a szíriai pártküldöttséget
72. zeneesztéták szemináriuma
73. diplomáciai hírek
74. ünnepi nagygyűlés az államosítás évfordulója alkalmából
75. ifjúsági operabérlet-sorozat
76. hírjegyzék.
/mt1/

..-

bb.78. választási nagygyűlések -pullai árpád szolnokon

ö vid/p fm /la

1973.március 26.

az mszmp szolnok megyei és városi bizottsága, a hazafias népfront megyei és városi bizottsága hétfőn választási nagygyűlést rendezett szolnokon. a nagygyűlés elnökségében helyet foglalt pullai árpád, az mszmp központi bizottságának titkára, szeke-res lászló, az mszmp szolnok megyei bizottságának titkára, fodor Mihály, a megyei tanács elnöke.

dr.bene zoltán, a hazafias népfront megyei bizottságának elnöke mondott megnyitót, majd pullai árpád, az mszmp központi bizottságának titkára mondott beszédet.

- meggyőződéssel, felelősséggel állapíthatjuk meg - mondotta bevezetőben -, hogy hazánkban a politikai hangulat kiegyensúlyozott és derűs. eredményes alkotó munka folyik városon és falun, gyárakban, termelőszövetkezetekben, az értelmiségi munka műhelyeiben egyaránt. s ez nem új jelenség. nemcsak önmagunk, nemcsak barátaink véleménye ez, hanem ellenfeleink, sőt ellenségeink is kénytelenek elismerni, hogy a magyar szocialista munkáspárt hosszútávra szóló, szilárd elvi politikája, minden korábbinál nagyobb eredményeket hozott a gazdasági építő munkában csakugy, mint az élet, a társadalmi közgondolkozás minden területén. pártunk, a munkásosztály körül olyan cselekvő politikai egység bontakozott ki, amely a közös, az egész nép érdekeit szolgáló nemzeti célokat, a szocialista társadalom minél gyorsabb felépítését szolgálja. politikánknak immár a történelem által igazolt helyes irányvonala, -hiszen az 1956-óta eltelt több mint másfél évtized hazánk történelmének egyik eredményekben leggazdagabb időszak, - s az az egyértelmű egyetértés és támogatás, amelyet a politika az egész munkásosztály, az egész nép részéről élvez, a legfőbb belső, hazai biztosítéka annak, hogy Magyarország szocialista jövője megalapozott.

/folyt köv./

19.30/p

-75-

NA 2010

bb.78 választási nagygyűlések.....1.folyt /a

az mszmp központi bizottságának az elmúlt év novemberében megtartott nagyfontosságú tanácskozása - folytatta pullai árpád, - éppen azért találkozott egész népünk egyetértésével és cselekvő, aktív támogatásával, mert ennek a bevált politikának a továbbvitelét, társadalmunk szocialista jellemvonásainak továbbmegszilárdítását ösztönzi. pártunk novemberi állásfoglalása a következetes cselekvés programja a x. kongresszusnak a gyakorlat által megerősített határozatai végrehajtásához. a központi bizottságnak az a tényekre alapozott megállapítása, hogy a kongresszus bel-és külpolitikai irányvonala, gazdaságpolitikai, szociálpolitikai és művelődéspolitikai programja helyesnek bizonyult; az elhatározás, hogy munkánkat a x. kongresszus bevált fő irányvonalának megfelelően folytatjuk tovább nagyobb hatékonysággal, a felmerült hibák következetes kiigazításával, méltán növelte a bizalmat pártunk politikája iránt, s fokozta egész népünk aktivitását. hiszen a kb határozata munkáspolitikánk céltudatos továbbvitelét jelenti, egyaránt szolgálja a munkásosztály mellett a parasztság, az értelmiség, a dolgozó kispolgárság javát; tehát a hazát szolgáló nemzeti, hazafias politika.

- most a tetteken, a cselekvésen, a közösen kidolgozott munkaprogram végrehajtásán van a sor. Legyen tudatában minden vezető, minden kommunista, hogy most politikai programunk cselekvő végrehajtása a párt és a nép közötti bizalom további erősítésének legfőbb, leghatékonyabb eszköze. öntevékenyen, felelős tudatossággal végezze mindenki munkáját a maga posztján annak szellemében, ahogyan azt a párt politikája, a kormány programjának végrehajtása megkívánja. az egyéni felelősségvállalás, az erre épülő elhatározások meghozatala, az így születő helyi döntések végrehajtása - ez a következő időszakban a munka sikerének záloga országosan csak úgy, mint a városokban és falvakban, az üzemekben és termelőszövetkezetekben. ezt a cselekvő egységet segíti, ennek ad újabb lendületet az április 15-1 tanácsválasztás is - mondotta befejezésül pullai árpád.

x x x

komárom megyében az első választási nagygyűlés ugyan-csak hétfőn rendezték meg dorogon, ahol több mint hatszázan hallgatták meg havasi ferencnek, a komárom megyei pártbizottság első titkárának tájékoztatóját a legutóbbi tanácsválasztás óta elért megyei és járási eredményekről.
/folyt.köv./

19.45/a

- 76 -

NA 2015

bb.78./ választási nagygyűlések...2.folyt./-a

választási gyűlést tartottak a székesfehérvári könnyűféműben is. a gyár ötszáz dolgozójának részvételével. herczeg károly, a fejér megyei pártbizottság első titkára, országgyűlési képviselő ismertette az elmúlt két esztendő alatt elért eredményeket.

a magyarországi németek demokratikus szövetsége gyűlésekkel egybekötött kulturális körutat szervezett a németlakta baranyai falvakban, s ennek során a nemzetiségi szövetség és a községek vezetői találkoznak a német anyanyelvű választópolgárokkal. az egy hétfőig tartó gyűléssorozat első állomása pécsvárad volt, ahol hétfőn választási nagygyűlést rendeztek. komár andrás országgyűlési képviselő beszámolt a választókerületben lévő települések fejlődéséről és a további tervekéről, majd a „választók fórumán”, a nagyközségi tanács vezető munkatársai válaszoltak a dolgozók kérdéseire, javaslataira.

a nyiregyházi móríc zsigmond színházban ifjúsági gyűlést rendeztek, amelyen 400 első választó előtt váci istván, a kisz központi bizottsága ifjúságosztályának helyettes vezetője mondott beszédet. a következő napokban még számos szabolcsi településen kerül sor az új választók találkozására.

a zalaszentgróti gyűlésen - amelyen résztvett varga gyula, a zala megyei pártbizottság első titkára is, kozári józsef, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője mondott választási beszédet. /mti/

--

bb 79 időjárásjelentés

gg gi la

1973. március 26.

a meteorológiai intézet jelenti március 26-án, hétfőn este 19 órakor:

enyhe marad az idő.

várható időjárás kedd estig: változóan felhős idő, legfeljebb egy-két helyen kisebb fűrészel. mérsékelt, több helyen élénk délkeleti, déli szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 14-19 fok között. /mti/

y

--

bb 80 az nszk-ba utazott a partizán szövetség küldöttsége

k vt tm gi la

1973. március 26.

a német szövetségi köztársaságban működő reichsbund /hadirokkantak szövetsége/ meghívására hétfőn este ponnba utazott viszontlátogatásra a magyar partizán szövetség küldöttsége, tömpe istván vezetésével. /mti/

--

19.55/a

- 77 -

bb 81 egyetemi-főiskolai fotókiállítás pécssett

vid fm gi la

1973. március 26.

pécssett, a vi. egyetemi-főiskolai napok keretében hétfőn megnyílt a felsőoktatási intézmények hallgatóinak tavaszi fotókiállítás. a „petőfi-dózsa emléke és a ma forradalmisága,, címmel meghirdetett pályázatra 87 fényképet küldtek be a fiatalok és ebből tizenhatot díjaztak. a pályadíjakat üzemek, vállalatok, intézmények ajánlották fel a legjobb egyetemista, főiskolás fotósok számára. a kisz pécsi bizottsága vándorserleget alapított, amelyet most először ítéltek oda a felsőoktatási intézmények legeredményesebben működő fotószakkörének. a serleget egy évig az orvostudományi egyetem szakköre őrzi, amelynek tagjai nyolc díjat nyertek az idei pályázaton. /mti/

--

bb 82 a budapesti kölcsey ferenc gimnázium

gg gi la

1973. március 26.

75 éves. ebből az alkalomból az iskola igazgatósága hétfő délután az egyetemi színpad színháztermében jubileumi ünnepséget rendezett, amelyen részt vett a gimnázium több volt tanára és sok öregdiákja is. /mti/

--

bb.86. husz éves a „ vezess baleset nélkül,, versenymozgalom - díjkiosztó ünnepség az erkel színházban

t/vt/pá/a/la

1973. március 26.

a fővárosban 20 esztendővel ezelőtt kezdődött és azóta széles körben kibontakozott a „vezess baleset nélkül,, versenymozgalom, amely az elmúlt két évtizedben figyelemre méltó eredményeket hozott. az évforduló alkalmából hétfőn este ünnepséget rendeztek az erkel színházban. a széksorokat ezúttal a versenymozgalomban élenjáró fővárosi gépkocsivezetők töltötték meg. az ünnepségen ismertették az 1972. évi verseny eredményét és átadták a legjobbakat megillető díjakat, jutalmakat. az ünnepi est résztvevőit dr. nagy rudolf, a fővárosi közúti balesetelhárítási tanács elnöke, a fővárosi tanács közlekedési főigazgatóságának vezetője köszöntötte.

jelen volt az ünnepségen benkei andrás belügyminiszter, az mszmp központi bizottságának tagja, az országos közlekedésbiztonsági tanács elnöke, továbbá ott voltak a fővárosi politikai és társadalmi szervek képviselői.

/folyt.köv./

20.00/a

- 78 -

NA 20²⁵

bb.86./ husz éves....1.folyt./-a

dr.vörös balogh istván rendőr-ezredes, budapest főkapitány-helyettese, a fővárosi közúti balesetelhárítási tanács társelnöke beszédében visszatekintett a versenymozgalom 20 éves munkájára, méltatta annak jelentőségét. az eredményekről szólva egyebek közt kiemelte, hogy a személyi sérülések járó balesetek számát alapul véve a versenyző vállalatoknál az elmúlt 20 év alatt az átlag mindig a fővárosi átlag alatt maradt. 1972-ben a versenyben résztvevő vállalatoknál 3 százalékkal csökkent a balesetek száma, a súlyos sérülést okozó baleseteké pedig 6 százalékkal. nagy elismeréssel szökött a főkapitány-helyettes a konzervipari szállítási készletező és szolgáltató vállalatról, amelynek járművezetői tavaly egyetlen balesetet sem idéztek elő. egyedülálló teljesítményük az is, hogy a mozgalom 20 éve alatt tizenkétszer szereztek csoportjukban első helyet.

az ünnepi esten benkei andrás belügyminiszter is felszókölt, köszöntötte a közlekedés biztonsága érdekében következetesen és odaadóan tevékenykedő gépkocsivezetőket, a vállalatok, üzemegységek vezetőit, a „vezess baleset nélkül,, mozgalom valamennyi segítőjét. a továbbiakban hangoztatotta: a közlekedés, a forgalom növekedése változó és fejlődő életünk természetes velejárója. a közúti forgalom nagyságrendjében bekövetkezett változásnak azonban nem szabad együbbjában a balesetek számszerű emelkedésével, ez nem is szükségszerű. szilárd megőzőpdésünk, hogy a közlekedési szabályok betartásával, az egymás iránti figyelmességgel, a közlekedésben résztvevő személyek és szervek szorosabb együttműködésével további jelentős eredményeket lehet elérni a közlekedési fegyelem megszilárdításában.

a miniszter szökött arról a kormányhatározatról, amely a közlekedésbiztonság kérdéseivel kapcsolatban megjelölte a legfontosabb tennivalókat. ezt követően rámutatott, hogy a belügyminisztérium mint eddig, a jövőben is támaszkodni kíván az áldozatos munkát végző társadalmi aktivisták lelkes táborára, minden közlekedésben résztvevő állampolgár támogatására, a fővárosi közúti balesetelhárítási tanács és a budapesti rendőr főkapitányság közlekedésrendészete által szervezett és kibontakoztatott versenymozgalom jelentős szerepet tölt be abban, hogy a főváros közlekedésbiztonsága 1972-ben az országos átlagnál jobb eredményeket ért el - mondotta a belügyminiszter. méltatta azt az értékes segítséget, amelyet a versenymozgalom a közlekedésrendészeti szervek munkájához nyújt, majd felhívta a figyelmet arra, hogy a forgalom növekedése további erőfeszítéseket igényel a járművezetőktől éppugy, mint a főváros forgalmát szervező, irányító és ellenőrző szervektől.

/folyt.köv./

20.10/a

m

- 79 -

NA 20³⁰

bb.86./ husz éves....2.folyt./-a

ezután benkei andrás átadta a mozgalomban legrégebben tevékenykedő aktivistáknak, a 20 esztendő alatt 500 ezer kilométert bal-
eset nélkül teljesítő gépkocsivezetőknek a jubileum alkalmából
először kiadott arany emlékplakettet.

az 1972. évi eredmények alapján a verseny abszolút győztese,
a konzervipari szállítási készletező és szolgáltató vállalat
nyerte el a hazafias népfront vándorzászlaját, amelyet dr. reischl
antal, a budapesti népfront bizottság alelnöke nyújtott át.
a csoportelsők - amelyek serleget, oklevelet, jutalmakat és kü-
löndíjakat kaptak - a következők lettek: az első csoportban a pénz-
ügyminisztérium; a másodikban a volán 20-as számú vállalatának
andor utcai telepe; a harmadikban a volán tourist; a negyedikben
a volán 22-es számú vállalat; az ötödikben a kohászati alapa-
nyag előkészítő vállalat; a hatodikban a bkv 3-as számú üzem-
egysége, a hetedikben a fővárosi köztisztasági hivatal újpesti ü-
zemegysége, a nyolcadikban a bkv szentendrei üzemegysége, a kilen-
cedikben az egyesült izzó; a tizedikben a volán 1-es számú vállala-
tának 1-es számú üzemegysége; a 11.csoportban a szövetkezeti
szállítási vállalat; a 12. csoportban a volán 1-es számú vállalatá-
nál 12-es számú üzemegysége.

az ünnepi est második részében neves fővárosi művészek adtak
műsort. /mt1/

.-

bb 83 a magyar honvédelmi szövetség

pá gi la

1973. március 26.

megalakulásának 25. évfordulója alkalmából hétfőn ünnepi megemlé-
kezést rendeztek a finommechanikai vállalatnál. megjelent a magyar
néphadsereg tábornoki karának több képviselője, a budapest nevét
viselő szovjet katonai alakulat magasrangú képviselői és rónai antai,
az mhsz főtitkár-helyettese, a magyar néphadsereg vörös csillag
érdemrenddel kitüntetett művészegyüttese ünnepi műsort adott.
/mt1/

.-

20.20/a

- 80 -

Nr 20^u

bb 84 svájci filmhét kezdődött budapesten

t nn tm gi zs

1973. március 26.

hétfőn abudapesti filmmuzeumban a kulturális kapcsolatok in-
tézete és a magyar filmtudományi intézet szervezésében svájci film-
hét kezdődött. az ünnepi rendezvénysorozat nyitányaként a „charles
élve vagy halva„ című produkciót tekinthette meg a közönség. a
diszeloadáson, amelyen dr. garai erzsébet, a filmtudományi intézet
igazgatóhelyettese méltatta az esemény jelentőségét, megjelent tár-
sadalmi, művészeti életünk számos kiválósága. ott volt dr. richard
aman, svájc budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete,
valamint ivan butler, a svájci televízió rendezője, aki a svájci
filmsorozatra érkezett hazánkba.

az egy hétig tartó film-seregszemlére a svájci magyar film-
napok viszonzásaként kerül sor. kedden a határmenti történet című
filmet tekinthetik meg az érdeklődő, amely a második világháború
utolsó éveiben játszódik egy svájci-olasz határvárosban. szerdán
claire coretta „a bolond„ című filmjével találkozhatunk, amely
egy egész életében dolgozó, öregedő raktáros történetét mondja
el. csütörtökön erwin leiser: az otthon nélküli gyermekek című do-
kumentum-produkciója, és kurt gloer gyermekek a zöldben című
szociológiai filmtanulmánya következik. március 30-án alain
tanner a szalamandra című filmjét vetítik a filmmuzeumban, a főbb
szerepekben bulle ogierrel, jean luc bideauval és jacques denis-
szel. végül március 31-én a földmérők című michel soutter filmet
mutatják be. /mt1/

.-

bb 87 újabb erdő- és avartüzek komárom megyében

pá gi la y

1973. március 26.

a szombat és vasárnapi sok avar- és erdőtüz után hétfőn is
többször riasztották hasonló okokból a komárom megyei tűzoltókat.
a kora esti órákig öt ízben vonultak ki. a legnagyobb tűz tatabánya
határában keletkezett, ahol az erdő égett. a városi állami tűzoltó-
töknak segítettek az oltásban a szomszédos üzemek, a 14-es akna,
a delta ktsz és az erdőgazdaság dolgozói. másfél órai megfeszített
munkával eloltották a lángokat, de 10 hektárnyi erdő leégett.
a kár értéke mintegy 60 ezer forint. a tűz okának kiderítésére a
vizsgálat folyik. /mt1/

.-

20.35 /g1

- 81 -

Nr 20^u

bb 85 tavaszias marad az idő

1 sz pá gi la

1973. március 26.

miközben a kárpát-medence területén ezekben a napokban melegebb volt az idő, az atlanti óceán térségébe sarkvidéki levegő áramlott. ez a légáramlás a nagy magasságu légrétegekben 5-10 fokkal csökkentette a hőmérsékletet a környező levegőhöz viszonyítva. e kelet felé vonuló, hideg légnyalvány ugyan nem szélesebb 300-400 kilométernél, de mindenesetre elegendő volt ahhoz, hogy hétfőn nyugat-európában felhős időt, záporosít, esőt okozzon.

a hűvösebb levegő már eljutott hétfőre virradóra a kárpát-medence fölé, s felhősödéssel akadályozta a napsütést. így napközben 2-3 fokkal kevesebb volt a hőmérsékleti csúcserték, mint vasárnap.

a továbbiakban arra kell számítani, hogy ez a felhősödés akadályozza az éjszakai lehülést, s így elmaradnak az éjszakai fagyok. a felhők egyben gátolják a napsütést, a nappali felmelegedést is. a hőmérő higanyszála általában 14-15 fokos hőmérsékletet mutat majd a következő napokban. tehát nem kell attól félni, hogy a tél visszajön, erősebb lehülés sem lesz, legfeljebb a hőmérséklet néhány fokkal csökken, de nem süllyed a sokévi átlag alá. végeredményben kellemes tavaszias idő várható a héten, kisebb tavaszi záporokra is számítani lehet. /mt1/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

a/la

1973. március 26.

a bb.84-es számú hír/ svájci filmhét.../ első bekezdésének hatodik sorától a szöveg helyesen:

... megjelent dr. rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke, valamint társadalmi, művészeti életünk...

/mt1/

--

20.50/a

- 82 -

RA 2/00

bb.88, a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órától zárásig:

a/la

1973. március 26.

- 77. tv műsorszerkesztőségének közleménye
- 78. választási nagygyűlések
- 79. időjárásjelentés
- 80. bomba utazott a partizánszövetség küldöttsége
- 81. fotokiállítás
- 82. kölcsény gimnázium
- 83. mhsz jubileum
- 84. svájci filmhét
- 85. tavasz
- 86. „vezess baleset nélkül,,
- 87. tűz
- 88. hírjegyzék

--

/mt1/

- v é g e -

20.55/a

- 83 -

főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi ggyörgy
szerkesztők : konczi antal
lakatos erzsébet

m

NA 2/00